

AART

A wide gravel path leads from the foreground towards a long, modern building complex in the distance. The path is flanked by a row of bare, pruned trees. The building has a dark roof and large glass windows. The sky is filled with large, white clouds, and the overall scene is captured in a cinematic style.

Evaluering af *Det nye livsrum* på Møltrup Optagelseshjem

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Evalueringen er gennemført i 2022 af Mette Riisgaard Hansen,
Line Scharla Løjmand & Johanne Mose Entwistle.
Udgivet 2023.

Et stor tak skal lyde til ledelse, medarbejderne og beboerne for
deres tid og værdifulde indsigter om livet på Møltrup
Optagelseshjem.

Indhold

Projektfakta

Konklusion

Kontekst

Analyse og resultater

1. Mestring af fritid
2. Øget fællesskab
3. Øget inklusion
4. Lokal ressource
5. Betydningen for beskæftigelse
6. Potentiale i det nye livsrum

Metode

Projektfakta

Projekt navn: Det nye livsrum

Beskrivelse: Det nye livsrum er en tilbygning til Møltrup Optagelseshjem. Rummet består af en multisal, en lille sal, et aktivitetskøkken og et multiværksted.

Bygherrer: Møltrup Optagelseshjem

Beliggenhed: Vildbjerg, Danmark

Bruttoareal: 1.500 kvm

År: Opført 2022

Arkitekt: AART

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Konklusion

AART's evaluering viser, at det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem er med til at skabe grobund for en række positive effekter.

Det nye livsrum er med til at **øge beboernes deltagelse** i forskelligartede fritidsaktiviteter og bidrager derved til, at beboerne **mestrer deres fritid** og **oparbejder sociale kompetencer**. I forlængelse heraf viser evalueringen, at de nye faciliteter er med til at **øge fællesskabet** for beboerne og derved mindske ensomhed, kedsomhed og potentielt tilbagefald til misbrug.

Det nye livsrum er også med til at **øge beboernes interaktion med lokale borgere**, der bl.a. kommer til koncerter og foredrag på Møltrup Optagelseshjem. De nye faciliteter bidrager således med **nye kulturtilbud til lokalsamfundet** og en medieanalyse viser, at det nye livsrum har skabt en **øget positiv omtale** af Møltrup Optagelseshjem.

Ovenstående effekter af det nye livsrum er med til at skabe **gunstige betingelser for**, at beboerne starter i eller fastholder **beskæftigelse**.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Førmåling

AART's **førmåling** i 2021 giver vigtige indsigter ift. at forstå resultaterne af evalueringen af det nye livsrum efter ibrugtagning. Resultaterne fra førmålingen viste følgende ift. de fire hovedvisioner: 1) Mestring af fritid, 2) Øget fællesskab, 3) Øget inklusion og 4) Lokal ressource.

Der blev **arrangeret en række fritidsaktiviteter** for beboerne, men en del foregik udenfor Møltrup Optagelseshjem, og transporten blev oplevet som en barriere ift. at deltage. Beboerne efterspurgte nye fritidsfaciliteter og personalet fremhævede, at det var en udfordring at få beboerne til at deltage i aktiviteter, særligt over tid. Beboerne beskrev en **stærk fællesskabsfølelse** på Møltrup Optagelseshjem. I praksis centrerede fællesskaberne sig ofte omkring aktiviteter.

Førmålingen viste også, at Møltrup Optagelseshjem har et inkluderende arbejdsfællesskab, hvor beboerne interagerer med lokalsamfundet, men beboere og personale gav også udtryk for **et ønske** om at få et **inkluderende fritidsfællesskab**. Beboerne beskrev en frygt for tilbagefald til misbrug, når de bevægede sig uden for muren.

Ifølge de interviewede, har lokalmiljøet en **positiv opfattelse af Møltrup Optagelseshjem** som et socialt arbejde, og lokale borgere besøgte stedet ifm. arrangementer og gårdbutikken.

Foto: AART

Kontekst

Beboergruppen

Beboergruppen har ændret sig over tid:

- Flere har ikke været en rigtig del af samfundet
- Flere er anden/tredjegrads kontanthjælpsmodtagere
- Flere har tungere psykiatriske diagnoser

En gruppe beboere kommer ikke til at dyrke fritid grundet fysiske og psykiske udfordringer

Nogle beboere er kun på Møltrup Optagelseshjem kort tid

Regler på Møltrup Optagelseshjem

Arbejdspligt. *"Først arbejde, så fritid"*. Beboerne må bruge multisalen efter kl. 14.

0 tolerance ift. alkohol og stoffer på Møltrup Optagelseshjem.

Implementeringstid

De nye faciliteter har kun været taget i brug i kort tid ved dataindsamlingen (5 måneder).

"Ting tager tid, særligt på Møltrup".

"Beboerne skal lære formålet med de nye faciliteter at kende"

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Analyse og resultater

Visjoner for *Det nye livsrum*

**Mestring af
fritid**

**Øget
fællesskab**

**Øget
inklusion**

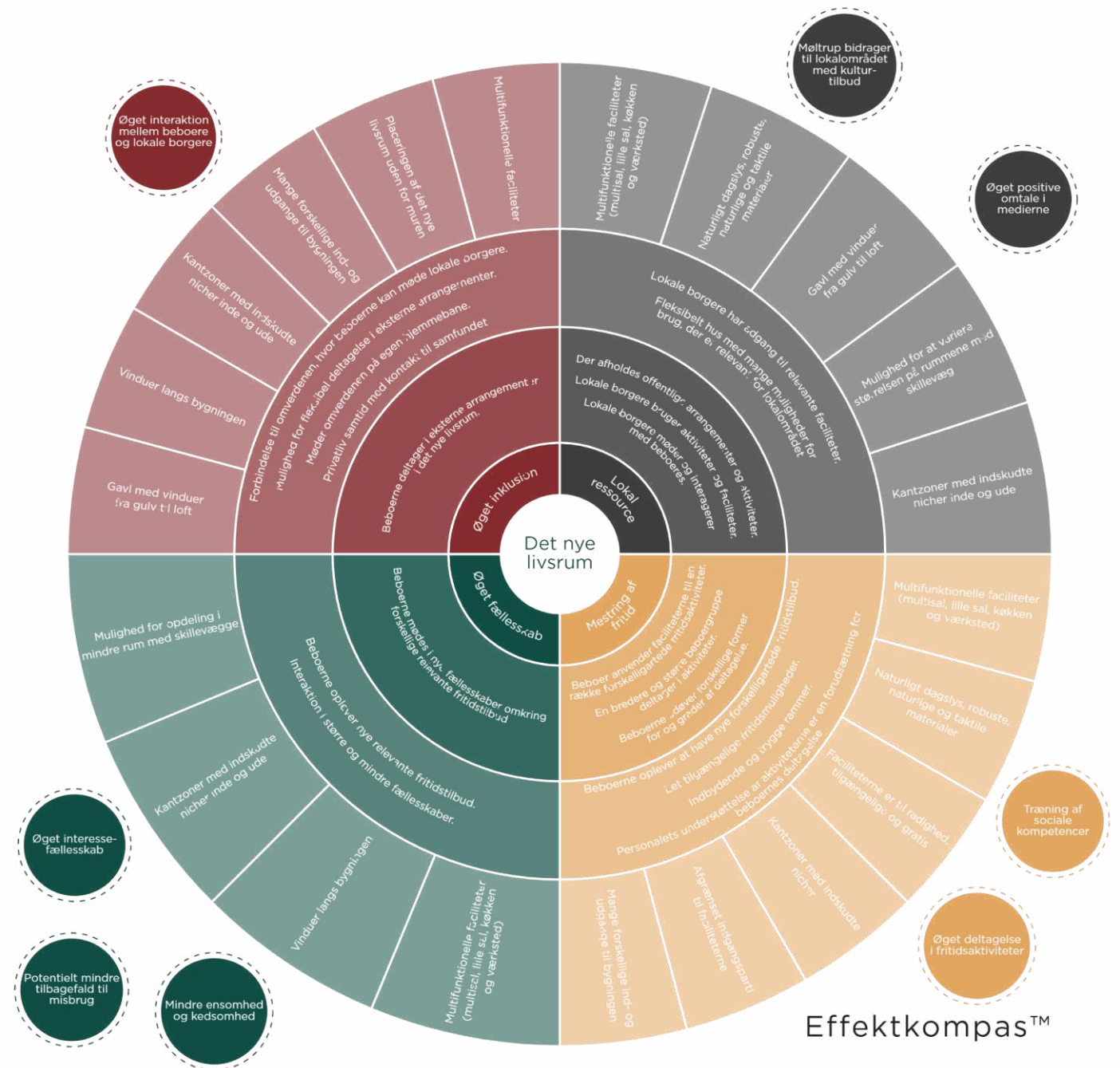
**Lokal
ressource**

AART's effektkompas

I både den indledende arkitektoniske analyse og i analysen af den indsamlede data har vi anvendt AART's Effektkompas™.

Kompasset viser sammenhængen mellem brugernes handlinger og oplevelser og de fysiske rammer, der består af en række arkitektoniske virkemidler.

Kompasset læses udefra og ind. Den yderste cirkel er de arkitektoniske virkemidler, der er blevet anvendt i *Det nye livsrum*. Næste cirkel er beboerne og personalets oplevelser af de fysiske rammer. Derefter findes de handlinger, der kan ses og inderst er de ønskede effektvisioner for *Det nye livsrum*. Boblerne omkring kompasset er effektmålene inden for hver vision.

1. Mestring af fritid

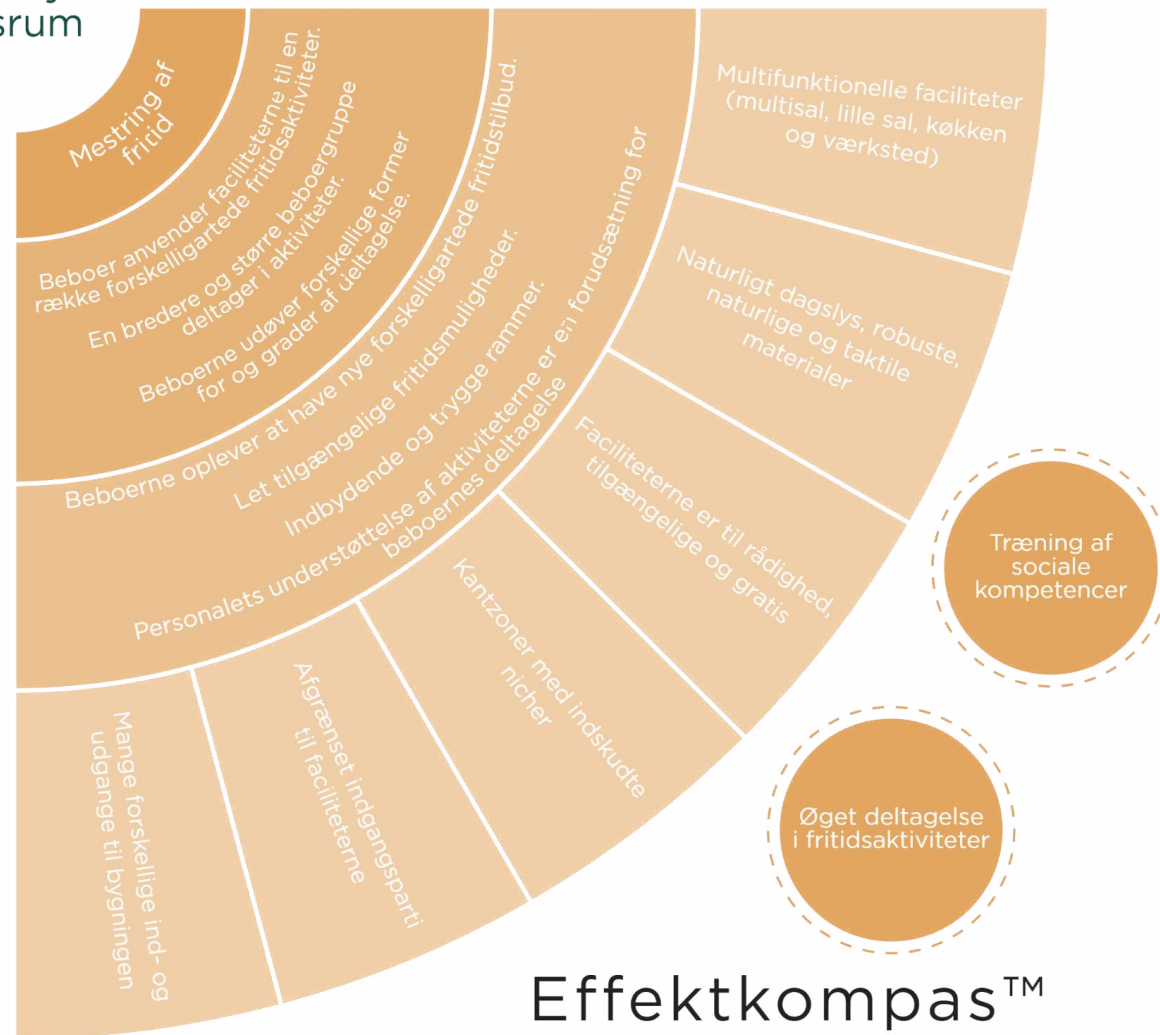
AART's evaluering viser, at det nye livsrum er med til at øge beboernes deltagelse i flere forskellige fritidsaktiviteter på Møltrup Optagelseshjem. Beboerne øver sig i at dyrke fritidsaktiviteter gennem forskellige former for og grader af deltagelse.

Den øgede deltagelse skyldes bl.a.:

- A. At beboerne oplever at have nye forskelligartede fritidstilbud
- B. En oplevelse af let tilgængelige fritidsmuligheder
- C. At de fysiske rammer opleves som indbydende og trygge

Personalets understøttelse af fritidsaktiviteterne er på nuværende tidspunkt en forudsætning for, at de nye fysiske rammer på Møltrup Optagelseshjem skaber en øget deltagelse og mestring af fritid blandt beboerne.

Det nye livsrum

A. Nye forskelligartede fritidstilbud

Det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem skaber nye forskelligartede fritidstilbud, hvor beboerne kan deltage i forskellige typer af fritidsaktiviteter alt efter egne evner, behov og interesser.

Denne alsidighed betyder, at en bredere og større andel af beboergruppen deltager aktivt i fritidsaktiviteter på Møltrup Optagelseshjem (s. 30-33 beskriver hvem, der deltager i hvad). Beboernes deltagelse i fritidsaktiviteter kan være med til at give dem nye sociale oplevelser og kompetencer.

De centrale virkemidler er her, at de nye faciliteter er multifunktionelle og at det ikke er en traditionel og institutionel sportshal i udtrykket, men at der er brugt varme materialer og skabt naturligt lysindfald via vinduespartier og ovenlys. Faciliteterne kan således anvendes både til stillesiddende aktiviteter som foredrag og film, sportslige aktiviteter, små madlavningsfællesskaber og større arrangementer for omverdenen (s. 29 beskriver, hvad faciliteterne anvendes til).

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Der er den gruppe, der bruger det til sport, så er der den gruppe, der bruger det til foredrag og koncerter og så er der dem, der bruger det til maddelen ... der er noget for alle. Der er ikke nogen undskyldning for ikke at bruge det til et eller andet. Det, at det er en multisal og der er alle de muligheder hernede, det er rimelig godt.

Beboer

Det giver mulighed for at præsentere beboerne for aktiviteter, de ikke selv ville få øjnene op for. Give dem oplevelser og fange deres interesse ind i et eller andet ... Før kunne vi ikke lave den slags aktiviteter, det havde vi ikke lokaler, der var store nok til.

Personale

Her er der vinduer hele vejen rundt ... Jeg synes, det er rart man kan se ud og man kan åbne dørene... Det gør et eller andet, at man kan se ud og man kan se ind ... Det minder ikke om en sportshal. Det minder om en multihal, en anderledes hal. Den indbyder også til brug af noget andet end bare sport.

Beboer

Ved koncerter er det vigtigt, at beboerne får en god oplevelse af at være til koncert uden de drikker en øl, men en sodavand i stedet. Det er også en god erfaring. Eller være med til robotaften og opleve noget de aldrig ellers ville. Så det er vigtigt at give dem nogle anderledes oplevelser.

Personale

B. Let tilgængelige fritidsmuligheder

Det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem gør flere fritidsmuligheder let tilgængelige. Beboerne har nu mulighed for at gå til og fra en aktivitet og kan spontant deltage og planlægge aktiviteter. Beboerne oplever, at det er nemmere og mere fleksibelt at være og komme i gang med at blive aktive i fritiden.

Denne lette adgang til faciliteterne betyder, at flere beboere deltager i en eller anden form for fritidsaktivitet og at beboerne dyrker fritidsaktiviteter oftere.

Et centralt virkemiddel her er, at beboerne har gratis adgang til faciliteterne hver dag, lige hvor de bor.

Det, at aktiviteterne er til rådighed, tilgængelige og billige er ifølge **eksterne undersøgelser** centrale kriterier for, at socialt udsatte borgere deltager i fritidsprojekter. Det har ligeledes betydning, om faciliteterne ligger i et trygt område for målgruppen, hvilket det nye livsrum, kan siges at gøre (s.21).

Meddelelser fra Beboerråd - Sportsforening

Vi spiller indendørs fodbold

I multisalen

tirsdag og torsdag

18.00 – 19.30

Ingen tilmelding – bare mød op!

Der kommer flere til. Og det er også nogle andre, der kommer til. Det er blevet nemmere at arrangere et eller andet. Forleden dag, der havde vi storskærm derinde, der så vi Batman. Det er i lille sal... Det er nemmere at få andre med, for før så var bussen ikke hjemme og så skal man også ... Det var lidt bøvlet i starten. Så det er nemmere her.

Beboer

Vi er glade for den og vi er alle sammen enige om, at det er nemmere at gå herved og få noget mad og se en film i stedet for at man skal ligge og køre ind til biografen i Herning. Og det er nemmere lige at stikke herover og spille noget hockey eller badminton. Det er nemmere til middag at sige, "skulle vi ikke lige", "jo jo kl. 15:30" og så står der 4-5 stykker til en gang fodbold eller et eller andet. Det er nemmere. Så det er en god tanke med den hal der.

Beboer

Det, at er uforpligtende i stedet for hver onsdag 17.30 og hvis man ikke kunne der, så kunne man ikke komme med, og det med, at hvis man var taget med, så var man mere bundet til at blive, fordi man ikke bare lige kunne tage hjem. Alle var ikke kommet med til de aktiviteter, jeg laver, hvis det skulle være ude af huset. Det er et godt alternativ til at sidde på værelset og se TV og kede sig. Det gør meget, at det er så uforpligtende. Man kan bare smutte ned forbi og se om der sker noget. Der er nogen, der kigger flere gange, før de selv er med i aktiviteten.

Personale

Det er blevet meget nemmere at lokke folk herved. 20-40% er mere aktive nu.

Beboer

Det er nemmere lige at stikke i skoene på værelset, og lige stikke over gårdspladsen og så er man her ... Her der kan man lidt hurtigere bare selv gøre det [udøve fritidsaktiviteter], hvis man får lyst.

Beboer

Jeg oplever, at de synes, det er fedt, at de har et rum til rådighed, hvor der ikke skal koordineres en masse, fordi det her er vores egne hal, hvor vi kan løbe rundt og spille bold. Før skulle vi til Timringhallen, hvor vi havde en fast tid én gang om ugen, men hvis der var nogen, der havde lyst til noget udover det, så skulle man ringe og spørge og tit kunne det ikke lade sig gøre, fordi der også er andre, der bruger den hal. Så det med at have deres eget og man bare kan gå ned spontant en weekend eftermiddag nogle stykker og bare kunne gøre det. Det oplever jeg at beboerne synes er fedt.

Personale

Dem der bruger det til sport, skulle førhen til Timring og håbe på at komme til. Det kunne de max gøre 1 gang om ugen, når de kunne få tid. Nu kan de gå lige herved og sætte en bane op og begynde at spille noget hockey eller basket. Det har gjort det meget nemmere for dem og gjort, at de fra at kunne spille én gang om ugen nu kan gøre det 4 gange om ugen - det har gjort det væsentligt nemmere for dem. De skal gå 50 m ned og gå ind i en ny hal og kan bare give den gas.

Beboer

Det gør det nemmere og nogen gange kan man måske også trække lidt flere folk til i stedet for, at man skal bøvlle med at have en bus. Nu kan vi bare gøre det, som vi har lyst til. Også hvis vi vælger en fredag eller en lørdag og så sige "skal vi ikke gå over og spille fodbold"... Så det gør det nemmere for beboerne herude i stedet for, nu skal vi til at med en bus. Nu skal vi køre i 10 min i en bus i stedet for bare lige at gå de der 500 meter fra sovebygningen over i den nye hal. Så det giver måske folk lidt mere overskud til at kunne finde på at gøre tingene.

Beboer

EKSTERN VIDEN

Barrierer for social udsattes idrætsdeltagelse

En rapport fra Idrættens Analyseinstitut undersøger barriererne for idrætsdeltagelse blandt socialt udsatte borgere. Rapporten refererer til et studie af Cochrane og Davey fra 2008, som definerer fem nødvendige kriterier for et bæredygtigt idrætsprojekt for udsatte grupper:

1. Aktiviteter skal være til rådighed
2. Aktiviteter skal være tilgængelige
3. Aktiviteter skal være billige
4. Aktiviteter skal være acceptable
5. Aktiviteter skal være passende

Denne viden flugter med AART's analyse, der viser, at beboernes oplever, at faciliteternes tilgængelighed har betydning for deres deltagelsesgrad.

SOCIALT UDSATTE I IDRÆTTEN

Definitioner og eksisterende viden

Delrapport 1 i projektet 'Idræt for socialt udsatte' / Marts 2018

Maja Pilgaard &
Steffen Rask

C. Indbydende og trygge rammer

Det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem bidrager med indbydende og trygge rammer at dyrke fritid i for beboerne. Beboerne oplever, at det er et rart og trygt sted at være, hvor der er mulighed for at deltage i aktiviteter og arrangementer i forskellig grad – og trække sig igen, hvis der opstår behov for det. Dertil kommer en oplevelse af at være på hjemmebane i vores hal.

De indbydende og trygge rammer understøtter, at en bredere og større beboergruppe kommer i gang med og fastholdes i fritidsaktiviteter på Møltrup.

Centrale virkemidler er her kantzoner med indskudte nicher, afgrænset indgangsparti og de mange forskellige indgange til bygningen, der gør det nemt for beboerne at trække sig tilbage fra en aktivitet. Dertil kommer lysindfald, naturlige og taktile materialer, der understøtter beboernes oplevelse af tryghed.

Der er nogle muligheder for at lave ting, som var svært før. Bare det, at det er nogle flotte lokaler og de er lyse og indbydende, du kan få plads, man kan trække sig. Fordi man nogle gange kan gemme sig lidt. Det tænker jeg også bare gør meget. Det gør, at beboerne har lyst til at komme og har lyst til at være her.

Personale

Jeg synes det er mega lækkert lavet, altså også bare det, at man kan kigge ind, man kan kigge ud indefra. Det er meget åbent og rummeligt, og det er rart at være her .

Beboer

Godt med indhak ved vinduer. Specielt spærene dem er jeg vilde med, de er i træ, det er så fascinerende i stedet for en stålbjælke. Jeg synes, det er flot.

Beboer

Dem der kommer i køkkenet, er glade for at her er hyggeligt og indrettet på en hjemlig måde.

Beboer

Jeg synes det er en fin udsigt, der er tænkt over, at man skal kunne se ud, det synes jeg er en rigtig fin tanke. Fordi det giver noget luft og lys, så er der heller ikke bare den der almindelige hal, så bliver det ligesom en multihal, det giver noget charme.

Beboer

Det her er vores hjemmebane.

Beboer

Personalets understøttelse af aktiviteterne

Personalets understøttelse af fritidsaktiviteterne er på nuværende tidspunkt en forudsætning for, at de nye og tilgængelige fysiske rammer på Møltrup Optagelseshjem skaber en øget deltagelse og mestring af fritid blandt beboerne.

Et centralt organisatorisk virkemiddel er her, at Møltrup Optagelseshjem ifm. bygningen af det nye livsrum har prioriteret at have en aktivitetsvagt på alle hverdags aftener og om søndagen.

Beboerne har selv mulighed for at arrangere aktiviteter i det nye livsrum. Nogle få beboere går foran og tager initiativ, men de fleste har brug for, at personalet tager initiativ og bærer aktiviteten for, at de føler sig trygge.

Det kan være svært for eksterne at tiltrække beboerne til aktiviteter. Her er det vigtigt at kende brugergruppen og deres udfordringer.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Kulturen er stadig ny, derfor meget personalebåret ... Det er meget vigtigt at personalet tager med til arrangementer.

Personale

Det er typisk, når de ved, at jeg [aktivitetsvagt] kommer, at der kommer mange. Nogle stykker kan godt noget, men de kan ikke bære det hele. Det er ligesom, at det forpligter på en anden måde, når det er mig, der kommer end når det er én af beboerne.. Hvis det går i vasken, så er det medarbejderen, der står med en aktivitet, der ikke er lykkes. Det er sårbart [for beboerne] at stå med noget, hvor der ikke kom nogen.

Personale

Om tirsdagen oplever jeg god tilslutning, så er vi omkring 10, og så om torsdagen når jeg ikke er her, så står der tre og kigger. Aktiviteter er båret af, om der er nogen, som går forrest og tager teten og siger "kom nu". Jeg hiver folk med til aktiviteter, nu kommer nogen af dem selv og kigger til en aktivitet, som jeg arrangerer. De er ikke nået til, at de selv er med endnu, men de kommer ned og kigger, når jeg er her. Det er rigtig meget relationsbåret både mellem beboer og personale, og mellem beboerne selv.

Personale

Det kan være svært at få de andre med, men jeg bliver ved med at plage dem - "kom nu, et bliver sjovt". Når de endelig er med, kan de godt lide det, det er fedt, når vi mødes 10 mand og spiller 5 mod 5 og spiller i 1 time eller 1 1/2 , de nyder det. Mange af dem kan ikke spille så lang tid, så bliver der holder et par pauser, så de kan være med.

Beboer

Det med at få det etableret og gjort kontinuerligt, så mændene kan begynde at invitere hinanden ind, det er det jeg oplever med udekøkkenet, men det har også kørt i 2 år, den stolthed over at være etableret i en aktivitet, hvor man kan invitere nye med.

Personale

Der er behov for, at man ved, at det bliver en succes. Man skal ikke blive udstillet ved at spørge nogen, om de vil med og det så ikke bliver til noget. Plus hvis det går i vasken, så er det personalets projekt og ikke beboeren selv. Aktiviteter er bundet meget op personalets initiativ.

Personale

Efter kl. 14 så går man op på kontoret og får en nøgle herved til. Og hvis man så har arrangeret et eller andet eller sat en seddel op i vores fællesrum om, at man godt kunne tænke sig at spille hockey kl. 15:30, om der var nogen, der vil det. Og så kommer folk eller de kan lade være.

Beboer

Generelt handler det om at de bliver opmuntret til ting, og det er ikke bare én gang. Derfor er rigtig svært for en frivillig at arrangere noget, da det kan være svært at få nogen til at komme, fordi han ikke har daglig kontakt med beboerne.

Personale

EKSTERN VIDEN

Relationers betydning for deltagelse i fritidstilbud

Betydningen af initierende relationer for socialt udsatte borgeres deltagelse i fritidstilbud beskrives ligeledes i en rapport fra Idrættens Analyseinstitut.

Rapporten viser, at relationer virker til at være meget afgørende for, at socialt udsatte borgere føler sig trygge ved at deltage i fritidstilbud og føler sig motiveret til at komme regelmæssigt.

Rapporten peger derudover på muligheden for, at man bevidst arbejder med såkaldte 'greeter' (en form for sociale værter) blandt deltagerne, som har særlig fokus på at tage sig af nye deltagere.

IDRÆT FOR SOCIALT UDSATTE. ET BLIK PÅ UDØVERNE

Delrapport 3 i projektet 'Idræt for socialt udsatte' / Juni 2019

Maja Pilgaard &
Marianne Kjær

EFFEKT

Øget deltagelse i fritidsaktiviteter

AART's evaluering viser, at det nye livsrum har været med til at øge beboernes deltagelse i fritidsaktiviteter. I følgende beskrives, hvem der dyrker hvilke fritidsaktiviteter (hvad) og hvordan.

Hvad?

Det nye livsrum giver mulighed for og anvendes til en lang række forskelligartede fritidsaktiviteter.

Hvem?

En bredere og større beboergruppe deltager i aktiviteter i det nye livsrum, særligt i ikke-sportslige aktiviteter.

Hvordan?

Beboerne udøver forskellige former for og grader af deltagelse i de forskellige faciliteter.

HVAD? Det nye livsrum giver mulighed for og anvendes til en lang række forskelligartede fritidsaktiviteter

Multisalen

- Fodbold tirsdag og torsdag kl. 18
- Badminton
- Hockey søndag kl. 13
- Multiturnering: Fodbold, bordtennis, dart, hockey
- Koncerter
- Store arrangementer med fx 500 mennesker
- Potentiale ift. håndbold, volleyball og basket

Multiværksted

- Markedsplads ved store arrangementer
- Styrketræning
- Bordtennis
- Dart
- Opbevaring
- Potentiale ift. billard og bordfodbold og kreative aktiviteter fx træskæring og skraldekunst + vogn til kompassamtaler

Udenomsarealer

- Potentiale i udenomsarealer med fx padeltennis og petanque, men ikke færdigbygget

Lille sal

- Fællesmøder for beboerne hver 2. fredag
- Sammenkomster
- Foredrag
- Filmvisning og teater (salen kan mørklægges)
- Visning af landskampe og hockey
- Fællesspisning
- Små koncerter
- Potentiale ift. nye hobbies – fx fjernstyret biler

Aktivitetskøkken

- Madklub om mandagen
- Fællesspisning og undervisning af en diætist om torsdagen
- Spontan fællesspisning i fx weekender og helligdage
- Udekøkken afholdt i køkkenet pga. af vejret
- Den røde tråd (samtaler med en præst ved bordet i køkkenet)
- Jobfunktion for et par beboere
- På sigt kan beboerne potentielt selv bruge køkkenet

HVEM? En bredere og større beboergruppe deltager i aktiviteter i det nye livsrum, særligt i ikke-sportslige aktiviteter

Sportslige aktiviteter

- 10-15 beboere deltager i sportslige aktiviteter i multisalen 1-4 gange om ugen. Fx 6-10 mand til fodbold.
- Det er meget de samme, der deltager.
- Den aktive gruppe mødes oftere til sport end før bygningen af det nye livsrum.
- Primært yngre beboere, der fysisk kan holde til det.
- Forsøger at få nye beboere med. Kan være svært, hvis de kun er på Møltrup kort tid.
- Svært at få flere af de faste beboere med, da det kræver noget både fysisk og socialt.

Øvrige aktiviteter

- Målgruppen afhænger af aktiviteten.
- Flere beboere deltager i ikke-sportslige aktiviteter såsom foredrag og koncerter end tidligere.
- 20-50 beboere deltager i koncerter, foredrag og filmvisning.
- 6-12 deltager i aktiviteter i køkkenet
- Potentiale i at flere deltager over tid.

En gruppe beboere deltager af personlige og psykiske årsager ikke i de sociale fritidsaktiviteter, men har behov for andre samværstilbud fx én til én med personalet

Hvem deltager i sportslige aktiviteter i multisalen?

Der er en flok, det er ikke alle, der kommer hver eneste gang, men der er 10-15 stk., der bruger hallen til aktiviteter, der giver sved på panden.

Personale

Vi er nok 10% af beboerne, der samles i multisalen. Mange [beboere på Møltrup Optagelseshjem] er ældre og har røget og drukket i mange år, flere er skadet, hvor fodbold eller andre sportsgrene måske ikke er noget for dem. Men det sker da. Vi har også bordtennis ind i mellem, det hiver andre typer med, men stadig 10-12 personer. Men det er heller ikke mere end det, da de fleste ikke er så interesserede, men for de unge er det et kæmpe plus, men for de ældre er det ikke lige det, der trækker.

Beboer

Det er stort set de samme hver gang. Når der kommer nye unge, vil de også gerne være med. Det svinger meget, det vil det gøre sådan et sted. Det fysikken, der gør, at de ikke kan være med.

Beboer

Hvem deltager i øvrige aktiviteter i de nye faciliteter?

Vi har også lige haft koncerter, der var der helt booket. Det var både udefra og herfra. Der er alle er velkommen. Vi var mange sidste gang, i hvert fald halvdelen af beboerne, vi er jo omkring 110.

Beboer

Når det er ved andre arrangementer, så er det andre, der kommer. Ved fodbold er det de yngre med kondi, der kommer, ved bordtennis kunne det de mere ældre beboere, som ikke ellers er fysisk aktive. Så det kommer an på aktiviteterne, hvad det er for en målgruppe, det tiltrækker. Der vil også være nogen, som aldrig har været hernede nærmest.

Personale

Til koncert eller filmfremvisning er der omkring 20-25 stk. Der kommer en del. Der kommer ikke så mange til den sportslige del, det er den samme klike, der kommer hver gang, stort set. Det er ikke de mest sportslige typer, der er herude, det er de ikke-fysiske-aktiviteter, der er flest, der deltager i. Det sidste foredrag der har været, var med ham fra Rigtige Mænd fra TV. Det er 3 ugers tid siden. Der var rigtig mange hernede omkring 40-50 mennesker deltog - også nogen udefra deltog.

Beboer

Når der er koncerter og foredrag, så er det andre, det har ramt. Når jeg har hørt noget fra beboerne, har det været positivt uden at de er hernede hver uge, men at de synes det er en rigtig god mulighed, at det er rart, det er kommet.

Beboer

Hvem deltager ikke?

Jeg har lige talt med to beboere, der ikke bruger det selv, men kan se andre er glade for at bruge det. Den ene har fysiske skavanker og den anden synes det er for krævende rent socialt at stå hernede, men kommer faktisk og roser de aktiviteter, der er hernede. De er stolte.

Beboer

Vi er en flok herude med nogle ting hver især i rygsækken. Og der er nogen, de har nok i sig selv. Og dem er der en del af herude, også med noget psyke og stoffer og sådan noget og det er altså sværere at have med at gøre, specielt at være socialt. De går op og spiser med sig selv, de kan ikke sidde sammen med andre. Der er mange problematikker i det, så man kan have nok så mange gode intentioner.

Beboer

50% er ikke socialt aktive, de vil bare helst have lov til at passe sig selv. Jeg tror man skal prøve sig lidt frem.

Beboer

Der skal være forskellige tilbud. Nogen har brug for et samværstilbud i egen bolig. Andre har brug for fællesskab. Jeg håber at multiværksted kommer i gang, hvor beboerne kan være kreative, så det ikke kun er for de fysisk aktive. Det er ikke realistisk, at alle kommer til at deltage, men størstedelen skulle gerne blive ramt af et tilbud.

Personale

HVORDAN? Beboerne udøver forskellige former for og grader af deltagelse i de forskellige faciliteter.

Fælles arrangementer i hele bygningen

- Nogle beboerne kigger forbi fælles arrangementer, der er åbne for omverdenen, såsom koncerter. Her opholder de sig ofte i nicher og tæt ved dørene, så de kan trække sig efter behov.

Sportslige aktiviteter i multisalen

- En mindre gruppe deltager aktivt i fysiske aktiviteter såsom fodbold og hockey.
- Her anvender de bænke og nicher til opbevaring og ophold under- og efter aktiviteten.
- Nicherne anvendes kun i mindre grad af beboere, der udelukkende kigger på eller opholder sig i nicherne under planlagte aktiviteter i multisalen.

Fælles film og foredrag i den lille sal

- Lille sal bruges mest til stillesiddende og stillestående aktiviteter, såsom filmvisning for beboerne eller foredrag, som også er åbne for omverdenen.

Fælles madlavning i aktivitetskøkkenet

- Anvendes til mindre fysisk krævende aktiviteter og mindre fællesskaber.
- Køkkenet anvendes til botræning og fællesskab.
- Udgør en jobfunktion for et par beboere.

Potentiale i kreative fællesskaber i multiværkstedet

- Beboerne anvender kun multiværkstedet i begrænset omfang.
- Nogle få beboere træner på maskinerne eller spiller bordfodbold.

Nicher udenfor anvendes til rygning

- Beboerne sidder og ryger under udhæng.

Fælles arrangementer i hele bygningen

Vi har skiftet forstander, og der holdt vi afskedsreception. Vi bruger også salen til fællesarrangementer. Hele salen blev fyldt op med 500 mennesker. Det fungerede godt, der blev også sat en scene op. Der var højt til loftet og der er meget rum. Udluftningen var god. Det var godt sat sammen, man havde tænkt over, at der var plads til mange mennesker, og der var tænkt over, hvordan det ikke ville blive for presset. Det er et godt system, at man kan skille væggene ad. Det er smart, når køkkenet har lavet mad, at man få det ind den vej igennem [ad porten].

Beboer

Sportslige aktiviteter i multisalen

Bænkene bliver brugt til vand og til når folk sætter sig ned og skifter sko og holder pauser. Dem kan jeg godt lide. Når vi er færdige med at spille, plejer vi at sidde her i 5 minutters tid. Det plejer at være meget klassisk og lige få noget vand og snakker lidt.

Beboer

En gang imellem kommer der nogen forbi og lige kigger og kommer med nogle kommentarer, men det er ikke så meget. Det er mest dem, som vil det, der bruger det.

Beboer

Det er klart, at der er nogen, som det tiltrækker mere end andre, det med at komme ned og være sociale om aftenen. Men jeg oplever, at når nogen kommer forbi, så er det ikke altid, at de vil være med til aktiviteten, men de vil gerne ned og kigge, fordi de synes, det er hyggeligt, at der sker noget. Så står de rundt langs banden og kigger på og er lidt med.

Personale

Fælles film og foredrag i lille sal

Lille sal bruges også om aftener eller om søndagen til at vise film eller til at vise en fodboldkamp på projektoren. Så har vi lavet nogle popcorn, hentet noget kaffe eller kage – så det bliver også brugt på den måde, til noget i fællesskab med at se noget på en skærm. Det er ikke nødvendigvis de samme, som dem der kommer og spiller fodbold. Det kan godt være nogen andre, som ikke fysisk kan holde til det, men som faktisk stadig går op i det og gerne vil være med i det fællesskab.

Personale

Jeg bruger multisalene til koncerter, foredrag og med til filmvisning på projektor. Ikke så meget den sportslige del, kigger heller ikke med. Jeg er her 1 gang om ugen, tror jeg. gang

Beboer

Foredrag var der ikke rigtig før, det er efter, det det nye her er kommet. Der har altid været fredagsmøder, det foregik i køkkenet eller ude på værkstederne. Nu kan vi samles her. Så hører vi om, hvad der skal sker og hvad der er sket, og om der er nogen, der har noget at sige. Det er meget hyggeligt.

Beboer

Fælles madlavning i aktivitetskøkkenet

Køkkenet bruges til botræning, disponering af mad, madplan og indkøb – at være med i hele madlavningsprocessen.

Personale

Vi har sådan noget fællesspisning, hvor vi har en diætist ind over og så bruger vi køkkenet til at lære at lave sundt mad, så det ikke er burger og pomfritter det hele. En sygeplejerske der kommer og underviser – om torsdagen. Det er noget nyt. Det er frivilligt. 6-8 stykker deltager.

Beboer

Det er en af de ting [madklub om mandagen], der bliver brugt hver mandag. Det er positivt, der står rigtig mange inde og laver mad til hele ugen. Så fryser de maden ned til resten af ugen. Madlavning om mandagen foregik ikke førhen.

Beboer

Der er en gang imellem noget madlavningshalløjsa, der bliver arrangeret. Det kan jeg også godt finde på at være med i. Jamen nogen gange bliver der lavet et lille opslag med, at nu har de tænkt sig at lave fx en lammekølle med en god gang hvidløg og lidt kartofler og så kan man simpelthen bare sige, at det har jeg lyst til at være med i, og så render man rundt sammen de beboere, der er mødt op og laver lidt mad og hygger sig. Spiser sammen.

Beboer

Potentiale i kreative fællesskaber i multiværkstedet

Jeg håber, at beboerne bliver trygge ved at være her [multiværkstedet], fordi de har været her i nogle andre sammenhænge, hvor rammen var sat, så bliver det nemmere, fordi man ved hvilke faciliteter her er f.eks. bordfodbold eller bobspil, og at de så går herved i stedet for at hænge i cafeen. Men det er svært at sige endnu.

Personale

Bordfodbold har jeg ikke set nogen bruge, men bordtennis plejer vi at trille ned i hallen, så slår vi det ud og så holder vi bordtennisturnering. Indtil videre tror jeg bare, at det bliver brugt til opmagasiner. Men jeg tænker, at de har planer med det, jeg tror bare ikke, at det helt er færdigt endnu.

Beboer

Det skal nok komme op og køre, også når vi får gang i værkstedet. Det er en lang proces, jeg ved ikke om de helt har fundet ud af, hvad det skal være endnu. Hvis man kommer med nogle ideer, tager de i mod dem med åbne arme.

Beboer

Jeg tror, 4 ud af 100 beboere træner, det er lidt sløvt. Træningsmaskinerne er rykket herved, så det kan være jeg kommer herved mere.

Beboer

2. Øget fællesskab

Det nye livsrum

AART's evaluering peger på, at flere beboere indgår i nye og mere forpligtende interessefællesskaber i det nye livsrum på Møltrup Optagelsehjem, samt at de opøver nye sociale kompetencer. Dette er ifølge beboerne med til at skabe glæde og trivsel, der er mindre tid til at kede sig og ensomheden blandt de aktive mindskes.

Det øgede interessefællesskab skyldes bl.a.:

- A. At beboerne oplever, at der er nye relevante fritidstilbud
- B. Oplevelsen af at kunne interagere i større og mindre fællesskaber

Beboernes fællesskab bærer i høj grad præg af at være interessefællesskaber omkring en given aktivitet, og der er et uudnyttet potentiale ift. at skabe hverdagsfællesskaber og gøre det nye livsrum til et samlingssted for beboerne. Det er ofte de samme beboere, der deltager i aktiviteterne og der er beboere, som ikke indgår i fællesskabet jf. s. 30, 33.

A. Nye relevante fritidstilbud

Det nye livsrum skaber ifølge beboere og personale nye relevante, acceptable og passende fritidstilbud, hvor de i større eller mindre grupper kan mødes i interessefællesskaber omkring en konkret aktivitet. Dette er ifølge **eksterne undersøgelser** nødvendige kriterier for, at socialt udsatte borgeres deltagelse i fritidsaktiviteter bliver bæredygtig over tid (s. 44).

De nye interessefællesskaber er med til at øge beboernes trivsel og mindske kedsomhed og ensomhed. Samtidig giver de nye relevante fritidstilbud beboerne mulighed for at indgå i nye relationer, der fastholdes over tid. **Eksterne undersøgelser** viser ligeledes, hvordan aktiviteter for hjemløse er med til at skabe fællesskaber (se s. 45).

Et centralt virkemiddel er her, at de nye faciliteter er multifunktionelle, hvor beboerne kan mødes i fællesskaber omkring en lang række forskellige aktiviteter: sport, madlavning, kreative projekter og kultur (se s. 29). Til eksempel er der opstået et mindre fællesskab omkring madlavning med en madklub og undervisning af en diætist. Et andet virkemiddel er, at vinduerne åbner op og inviterer nye beboere ind i fællesskabet.

Fodboldsgruppen har et rigtig godt fællesskab og spiller bold sammen. Vi hygger os og mødes hver tirsdag og torsdag og spiller noget bold. For en del af dem er det højdepunktet. Folk kan score mål og fejre det med holdet.

Beboer

Når man nu har været på arbejde og mødes hernede og laver nogle aktiviteter, der er noget sjov og hygge, og vi griner, tager pis på hinanden – så skal man ikke tænke på arbejde. Det er sundt.

Beboer

Jeg er blevet i bedre humør, det skaber lidt mere hygge, at vi kan aftale, at vi skal ned og spille fodbold i dag. Det ligger fast tirsdag og torsdag.

Beboer

Jamen det er behageligt, ligeså vel som man render rundt og laver noget derinde, så kan folk være lidt nysgerrige kigge ind og hvis de synes det er noget for dem, så kommer de ind og spørger, hvad laver I? Det kan ligeså vel være andre beboere på Møltrup, som folk der lige er på besøg for at kigge rundt, hvordan og hvorledes det foregår herude.

Beboer

[De nye muligheder] giver fællesskaber på kryds og tværs med nogen, der ikke er en del af deres hverdag eller fra deres arbejde. Vi var en tur til københavn og spille ombold-turnering, det var fedt op til turneringen, hvordan de gik op i det, og hev fat i hinanden og sagde, at det var vigtigt, man kom til træning. Så der blev skabt en holdstemning. Efterfølgende er det også noget, de har snakket om meget.

Personale

EKSTERN VIDEN

Barrierer for social udsattes idrætsdeltagelse

En rapport fra Idrættens Analyseinstitut referer jf. tidligere til et studie af Cochrane og Davey fra 2008, som definerer fem nødvendige kriterier for et bæredygtigt idrætsprojekt for udsatte grupper:

1. Aktiviteter skal være til rådighed
2. Aktiviteter skal være tilgængelige
3. Aktiviteter skal være billige
4. Aktiviteter skal være acceptable
5. Aktiviteter skal være passende

I rapporten uddybes det, at det har betydning for deltagelsen, at aktiviteterne giver en følelse af samhørighed og fælles værdier. For at rekruttere og fastholde udsatte grupper i fritidsaktiviteter samt skabe sociale relationer i aktiviteterne er det nødvendigt at skabe socialt vantede rammer for målgruppen med tilhørsforhold, social tryghed og tillid.

SOCIALT UDSATTE I IDRÆTTEN

Definitioner og eksisterende viden

Delrapport 1 i projektet 'Idræt for socialt udsatte' / Marts 2018

Maja Pilgaard &
Steffen Rask

EKSTERN VIDEN

Betydningen af aktiviteter for hjemløse

En undersøgelse gennemført af SFI om livet på hjemløseboformer viser på samme vis som AART's analyse af det nye livsrum, hvordan sociale aktiviteter skaber fællesskab for hjemløse og modvirker kedsomhed.

Dette beskrives bl.a. i følgende citat fra rapporten:

"Dét at have noget at stå op til er centralt i forhold til at komme videre i livet efter et ophold på en hjemløseboform. Hovedparten er tilfredse med de aktiviteter, som de deltager i på boformen. Dog savner særligt de unge brugere indhold i hverdagen, og kedsomheden kan være med til at fastholde de unge i et misbrug. En måde at modvirke kedsomhed er ifølge brugerne i undersøgelsen, at der bliver lavet flere planlagte sociale aktiviteter".

"SOLEN GÅR OP, SOLEN GÅR NED,
OG JEG VENTER BARE"

– LIVET PÅ HJEMLØSEBOFORMER

B. Interaktion i større og mindre fællesskaber

Det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem skaber et rum, hvor beboerne både kan mødes i større og mindre fællesskaber.

Denne fleksibilitet gør, at beboerne kan deltage i det fællesskab, der passer til deres behov.

Et virkemiddel er her, at det nye livsrum indeholder indskudte nicher inde og ude, mindre lokaler som køkken med spiseplads. Der kan lukkes af til multiværkstedet, men også åbnes op til større arrangementer. Ligesom alle beboerne nu kan samles i den lille sal.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Her hvor vi sidder (lille sal), der har vi et stormøde fredag formiddag fra halv ti til ti, hvor alt personalet også er med ... Så dem der har lyst kommer herover. Og så sidder vi herovre alle sammen, det har vi ikke haft mulighed for før. Der sad vi jo rundt omkring på vores små steder. Så er det svært for forstanderen at få information rundt, så skulle han ud, så det er også noget der er blevet nemmere.

Beboer

Der er stor forskel på, hvad mændenes behov er ift. fællesskab. Nogen har behov for at snakke med mange, andre trives med at snakke med få, fordi det er nok for vedkommende. De fleste fællesskaber er selvvalgte, om de er store eller små. Om det så er fordi de bor i nærheden af hinanden eller fordi de arbejder sammen, eller deltager i noget i fritiden sammen. Men de har forskellige fællesskaber, og nogen er mere med i nogle end andre.

Personale

EFFEKT

Øget fællesskab og mindre kedsomhed

Det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem er med til at øge fællesskabet, og derved mindske kedsomheden og potentielt også tilbagefald til misbrug.

Øget fællesskab

Det nye livsrum er med til at øge særligt interessefællesskabet på Møltrup Optagelseshjem. Beboerne mødes i nye (forpligtende) fællesskaber omkring en lang række forskelligartede relevante fritidstilbud.

Mindre kedsomhed

Beboerne oplever, at deres deltagelse i både mindre og større sociale aktiviteter gør, at de føler sig mindre ensomme og at der er mindre tid til at kede sig.

Potentielt mindre tilbagefald til misbrug

Mindre ensomhed og kedsomhed blandt beboerne kan potentielt være med til at minimere risikoen for tilbagefald til misbrug.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Det [de nye fritidstilbud] giver dem, der gerne vil bruge det en mulighed for et afbræk i hverdagen, lidt andet at tage sig til.

Beboer

Jeg tror det har givet noget glæde, at de kan mærke, at der bliver tænkt mere på dem end før. Nu er der tænkt mere på, hvad man kan efter arbejde, der er flere muligheder for beboerne nu i stedet for bare at sætte sig på sit værelse. Der er noget at lave efter kl. 16. Det har stor betydning – mange trækker sig tilbage og sidder meget for sig selv, jeg tror det bliver meget ensomt, hvis det bare er arbejde og søvn, det kan godt blive lidt fængselsorienteret og det er det, vi skal prøve på, at det ikke skal være.

Beboer

Weekender kan godt være lange for beboerne.. Der er et potentiale i at bruge multiværkstedet søndage eftermiddage som alternativ til at kede sig.

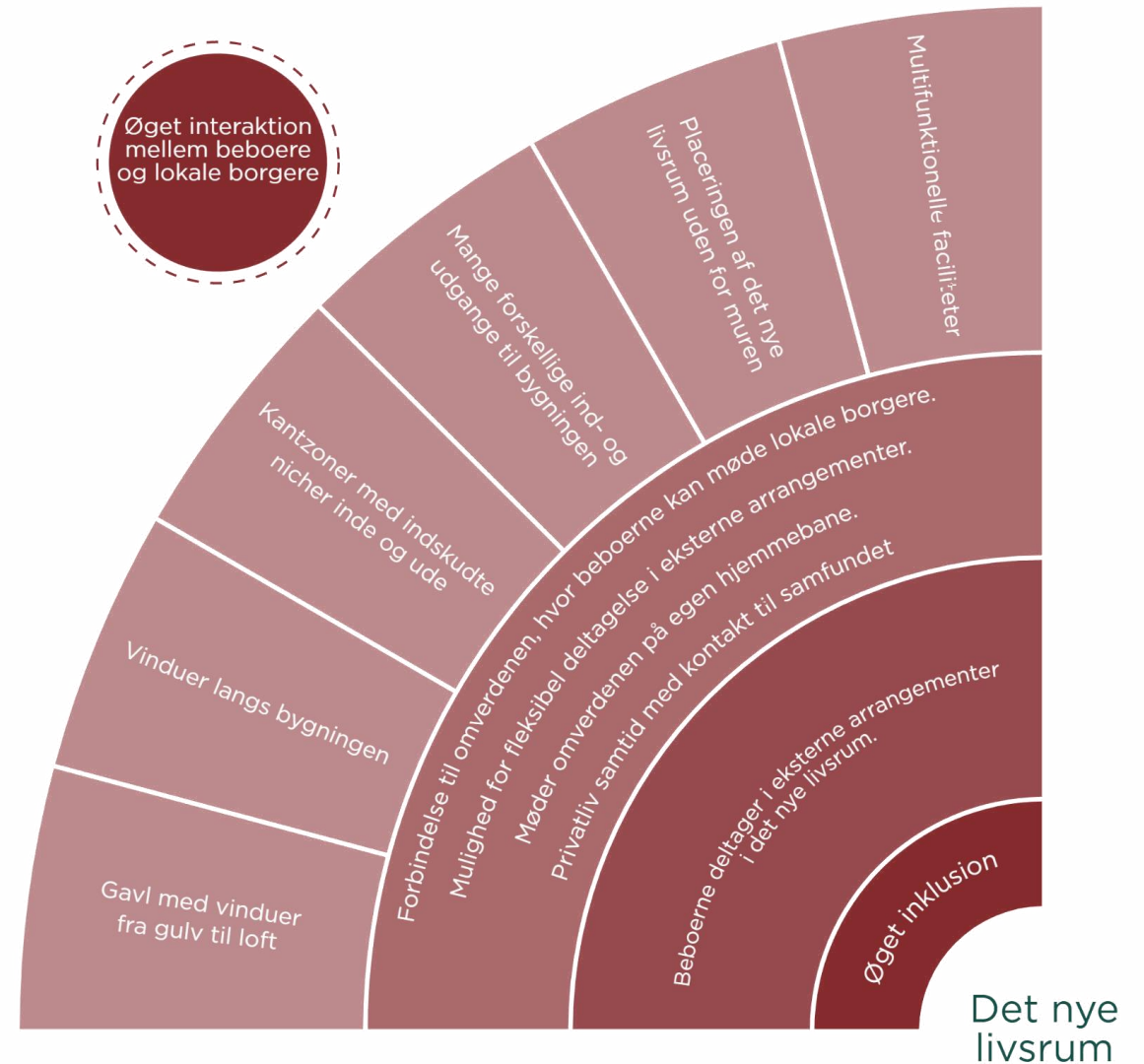
Personale

3. Øget inklusion

AART's evaluering peger på, at det nye livsrum er med til at øge beboernes inklusion med omverdenen. Dette sker dels i kraft af, at beboerne i deres øget deltagelse i fritidsaktiviteter træner sociale færdigheder, der kan bruges uden for Møltrup Optagelseshjem, og dels i kraft af deres øget interaktion med omverdenen i det nye livsrum.

Beboernes øget interaktion med omverdenen skyldes bl.a.:

- A. At beboerne oplever, at det nye livsrum har en direkte forbindelse til omverdenen, hvor de kan møde lokale borgere på egen hjemmebane.
- B. En oplevelse af muligheden for fleksibel deltagelse i eksterne arrangementer

A. Forbindelse til omverdenen

Det nye livsrum er med til at give beboerne en oplevelse af en forbindelse til omverdenen. Beboerne fortæller stolte om, at de nu har et sted, hvor lokale borgere kan inviteres ind til foredrag og koncerter.

De nye rammer bidrager således til, at beboerne i endnu højere grad har mulighed for at interagere med lokale borgere på deres egen hjemmebane. En medieanalyse viser, at det nye livsrum er et sted, hvor beboerne møder lokale borgere (se s. 55-56).

Centrale virkemidler er her gulv til loft vinduet i hele gavlen, der åbner op imod omverdenen ud mod vejen, giver både udsigt og indsigt og inviterer forbigående ind i livet på Møltrup Optagelseshjem. Vinduer langs bygningen, der giver indkig ind til de nye faciliteter. Dertil kommer, at det nye livsrum er et fleksibelt hus med mange muligheder for brug, der er relevante for både beboere og lokale borgere.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Det er jo mega fedt [galvinduet], fordi folk udefra kan se, at der sker et eller andet derinde, folk bliver nysgerrige. Ligeså vel, når man selv kommer ude fra vejen, kommer kørende forbi, så kan man fx sige, det der har jeg rent faktisk lavet. Altså hvis man kommer kørende ude fra vejen og der er et eller andet maleri, man har lavet, så kan man pege, det der har jeg lavet.

Beboer

Der er god udsigt, og folk kan se, hvad vi laver. Folk må godt køre forbi og tænke, de spiller billard.

Beboer

Jeg er helt vild med det [vinduesfacaden]. Det er sådan noget med, at er der noget herinde, hvor kan man se det udefra. Det synes jeg er rigtig godt. Jeg synes simpelthen, at det er så fedt, jeg synes det er rigtig flot.

Beboer

Det er behageligt, ligeså vel som man render rundt og laver noget derinde, så kan folk være lidt nysgerrige kigge ind og hvis de synes det er noget for dem, så kommer de ind og spørger, hvad laver I? Det kan ligeså vel være andre beboere på Møltrup, som folk der lige er på besøg for at kigge rundt, hvordan og hvorledes det foregår herude.

Beboer

Det er godt design. Og man kan lukke af dernede med foldedøre, så man kan adskille det. Ellers synes jeg generelt, at det er fantastisk. Facaden dernede er jeg helt vild med, du kan se de lodrette spær, og når man kommer og der så er lys hernede, når du er ude på vejen, kan du kigge ind om aftenen.

Beboer

Det er tit når der er foredrag, at der kommer nogen udefra. Det er også mange af de samme der kommer fra Vildbjerg og Timring og Sørvad. De er der hver gang. Vi har lige haft et sommermøde, der havde der været 3000 mennesker.

Beboer

Aktiviteter er rammen for at møde gæster udefra f.eks. til robotaften. Det var lige meget hvilket køn man havde, alder og om man var beboere eller ej, vi legede bare.

Personale

Før var foredrag kun for beboere medmindre vejret var godt og der var mulighed for afholde foredrag/koncerter udenfor, så udefrakommende også kunne være med.

Beboer

Sommerfest, skt. Hansaften, sommermøde, julefest mv. blev holdt i et støvet værksted før, nu afholdes det her og det gør det 100 gange nemmere at holde arrangementer, når du har de køkkenfaciliteter, som også muliggør at vi kan samles så mange mennesker, som vi kan nu.

Beboer

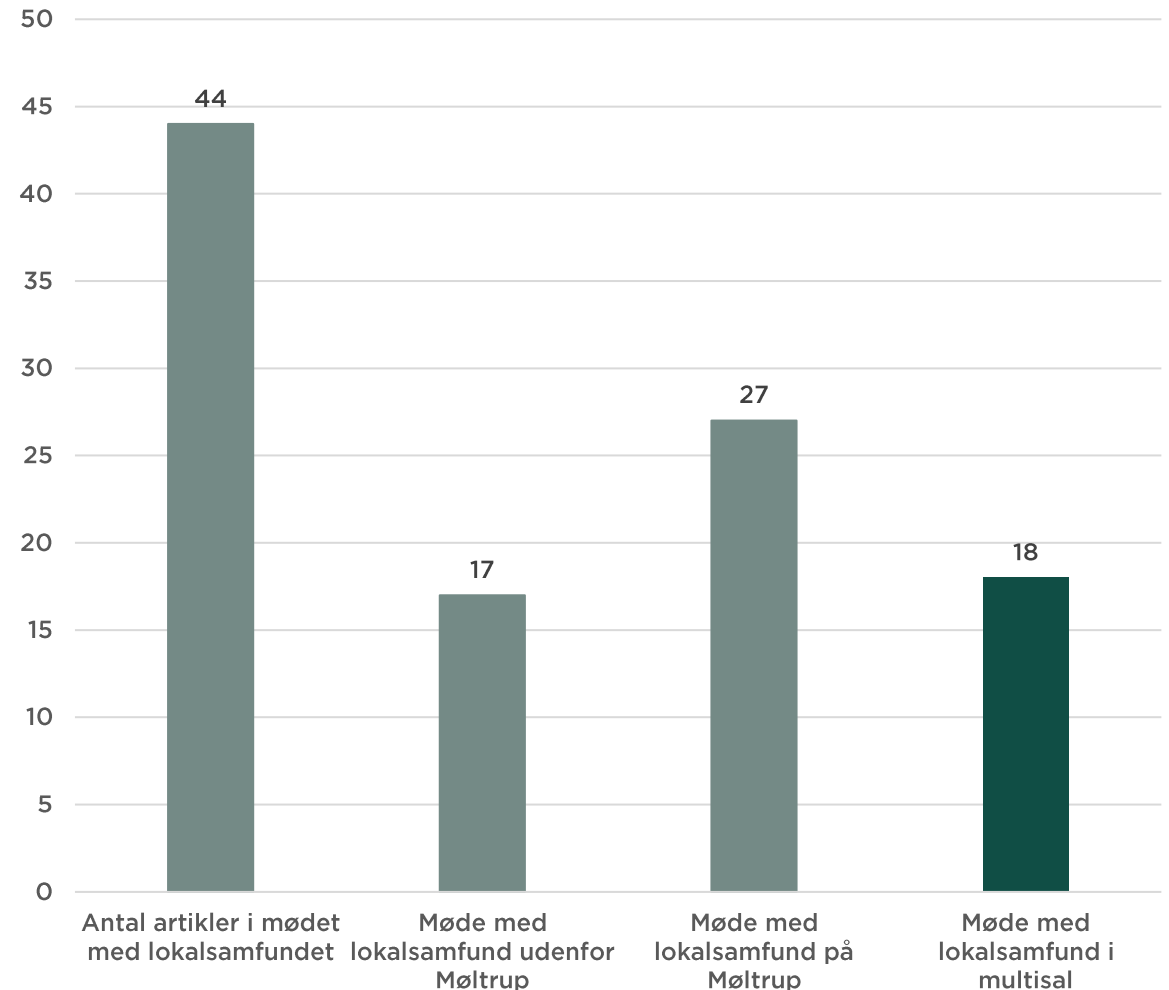
Møde med omverdenen på egen hjemmebane

AART har gennemført en medieanalyse, hvor vi har gennemlæst alle artikler (108) om Møltrup Optagelseshjem for de sidste 2 år. Her har vi bl.a. haft fokus på, hvor beboere fra Møltrup Optagelseshjem møder lokalsamfundet. Dette handlede 44 ud af de 108 artikler om.

Analysen viser, at beboernes møde med lokalsamfundet sker gennem aktiviteter både udenfor og på Møltrup Optagelseshjem, dog oftest på deres egen hjemmebane:

- 17 ud af de 44 artikler omhandler beboeres møde med lokalsamfundet uden for Møltrup Optagelseshjem fx på egne caféer i lokalområdet.
- 27 artikler omhandler beboeres møde med lokalsamfundet på Møltrup Optagelseshjem
  - 9 af de artikler omhandler et møde før det nye livsrum blev opført fx til sommerhøjskole, sommermøde mv.
  - 18 artikler omhandler et møde i det nye livsrum

Beboernes møde med lokalsamfundet

Under og efter det nye livsrum er bygget er der en tydelig positiv sammenhæng i omtalen af aktiviteter med lokalsamfundet og det nye livsrum.

Artikler om opførslen og åbningen af det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem beskriver, hvordan de nye faciliteter skal og kan bruges af både beboere og lokalsamfundet. Der beskrives en tydelig vision om, at trække lokale borgere til Møltrup Optagelseshjem, hvor beboerne kan møde borgerne på egen grund.

Følgende ses eksempler på omtale af mødet mellem beboere og omverdenen i det nye livsrum:

Multisalen vil også kunne huse koncerter og teaterforestillinger for folk udefra.

Beboernes fritid er hele omdrejningspunktet for den nye multisal (...) i tæt samspil med det omgivende lokalsamfund.

Optagelseshjemmet har fået bevilget penge til et padelanlæg, som skal bruges både af stedets beboere og af folk fra Timring.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

B. Flexibel deltagelse i arrangementer

Det nye livsrum giver beboerne mulighed for en fleksibel deltagelse i arrangementer, der er åbne for det omkringliggende samfund. Beboerne kan uforpligtende kigge ned til foredrag og koncerter og har mulighed for at gå til og fra. Dette betyder ifølge personale og beboere, at flere beboere deltager i eksterne arrangementer, som er gratis for beboerne.

Centrale virkemidler er her, at det nye livsrum har indskudte nicher, så beboerne kan trække sig tilbage i rummet.

Dertil kommer de mange ind- og udgange, der gør, at beboerne ubemærket kan liste ud under arrangementer, hvis de får brug for at trække sig.

Sidst men ikke mindst er placeringen af det nye livsrum uden for den oprindelige mur til Møltrup Optagelseshjem central. Placeringen giver beboerne en oplevelse af, at kunne være privat i deres hjem uden at omverdenen bliver inviteret indenfor muren. Oplevelsen af at kunne være privat kan være en forudsætning for at tilvælge det fælles.

Jeg har deltaget i de ting, som jeg har deltaget i multisalen, netop fordi har jeg mulighed for at trække mig tilbage. Når jeg er til et arrangement, så placerer jeg mig tit i nærheden af en udgang, så jeg har mulighed for at trække mig. Det fungerer udmærket. Dem der har tegnet det, har tænkt på, at det er folk, der har udfordringer, og der er mulighed for at trække sig tilbage og kunne komme hurtigt ud, hvis de gerne vil væk. Der har de været rimelig effektive. Her er der indgange over alt, uanset hvor du er henne, så kan du komme ud. Ved foredrag, så lige høre det man gerne vil høre, og så gå ud igen. Sådan er der også mange andre, der har det. Der er mange af os beboere, der har forskellige diagnoser, der gør, at vi ikke lige dur til større arrangementer.

Beboer

Til arrangementer, der har været her, der fylder beboerne op udefra. Først fra kanten og så længere og længere ind. Man går ikke ind midt på først. Man holder sig i kanten. Jeg tror de indhak fungerer godt.

Personale

Selve placeringen, hvor det er ude for porten, er ret genial. Fordi der kan foregå meget hernede [det nye livsrum] uden det egentlig kan mærkes oppe ved beboerne. Der kan komme mange biler og mange mennesker og man skal stadig være uforstyrret oppe i sovebygningen og på gårdspladsen, hvis man ikke har lyst til at være en del af det. Og man kan også gå ned og snuse lidt, hvis det er det, som man gerne vil.

Personale

EFFEKT

Øget deltagelse i eksterne arrangementer

Det nye livsrum har været med til at øge beboernes interaktion med lokale borgere, idet beboerne i højere grad er trygge ved at deltage i større arrangementer såsom koncerter og foredrag, der er åbne for lokalsamfundet.

Der er dog variation i, hvordan beboerne interagerer med omverdenen. Nogle kigger ind til offentlige arrangementer og er derved til stede samme sted som lokale borgere. Andre taler med de lokale borgere. Personalet beskriver, at det er nemmere for beboerne at tale med borgerne, hvis der er oprettet en relation i forvejen, fx hvis beboeren har ekspederet borgeren i gårdbutikken. En anden pointe fra personalet er, at det tager tid at opbygge en relation mellem beboere og lokale borgere.

I forlængelse heraf beskriver personalet, at der er et potentiale i at invitere lokale borgere til at deltage i aktiviteter i det nye livsrum. Formodningen er her, at det ville være nemmere at opnå interaktion mellem beboere og borgere gennem mindre aktiviteter end store arrangementer. På den måde vil de nye faciliteter kunne skabe grobund for, at et inkluderende fritidsfællesskab kan vokse frem.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Beboere placerer sig ved de bagerste borde, så de kan trække sig og nemt lige liste ud. Der er flere der er med til de større arrangementer nu end der har været tidligere. Der er flere, der kan være i det her. Der er en sikkerhed i, at man ved, at man kan trække sig.

Personale

Vores beboere er meget forskellige, der er nogen som sætter sig trygge steder, hvor de ikke kommer til at snakke med andre, men der er også nogen, som sidder ved et bord og bliver blandet og som kommer til at snakke med de andre... Det er igen relationsbåret eks. har frivillige været inviteret til arrangementer, hvor de må komme gratis og deltage, og hvis de kender beboerne fx de har ekspederet dem i gårdbutikken, så sætter de sig sammen, så kender man hinanden. Men man skal have den der tryghed og man skal kende dem lidt inden. Det kan godt være, at man er nødt til at sætte sig i en af de tomme stole, men man siger ikke noget. Vi har nogen beboere, der rigtig gerne vil snakke, det er også dem, der tør sætte sig ved gæster udefra.

Personale

Vi har haft et møde med sportsforening i Timring, en snak om hvad vi kan byde ind med, for vi vil ikke konkurrere med Timringhallen, men supplere, hvor vi kan trække andre aktiviteter herved, så Timringborgere kan bruge multisalen og være en del af fællesskabet og bygge nogle relationer op med beboerne. F.eks. til bordtennis og dart og lave en klub, så det er kontinuerligt hver torsdag... Jeg tror dart eller bordtennis kan komme op og stå, hvor man sådan er mere uformelt sammen. Det tror jeg kan gøre mere end de store arrangementer.

Personale

Det tager tid for vores beboere til at blive trygge i det. Både det der med at der kommer mange til store arrangementer, men også bare det, at der kommer nogen fx fra Aktiv Timring og så at der kunne være nogen beboere med. Det vil kræve lang tid før beboerne vil være trygge i det til at komme. Jeg tænker igen, at det også ville være meget personalebåret. Der vil være nødt til at være nogen, der holder dem lidt i hånden og siger "kom nu, nu går vi hen og ser hvad det er". Mange af dem har det svært ved mange mennesker og nye ting, det er de ikke så gode til. Det er noget, der kræver noget overvindelse for mange af dem. Der er noget potentiale, men det kommer også til at tage noget tid.

Personale

Jeg tror, at på sigt dem fra lokalmiljøet skal benytte sig af hallen, men vi er ikke helt nået derhen endnu ... Dem der bor her er ikke så interesserede i at deltage med andre. Personligt ville jeg synes det var fedt, men andre er mere tilbageholdende. Det bliver nok delt mere op.

Beboer

EKSTERN VIDEN

Inklusion af social udsatte

En evaluering fra VIVE om inklusion og deltagelse af sårbare borgergrupper beskriver vigtigheden af, at sårbare borgergrupper tager udgangspunkt i nære og tillidsfulde netværk i starten, før de kan blive inkluderet i større netværk og nye relationer i det omkringliggende samfund.

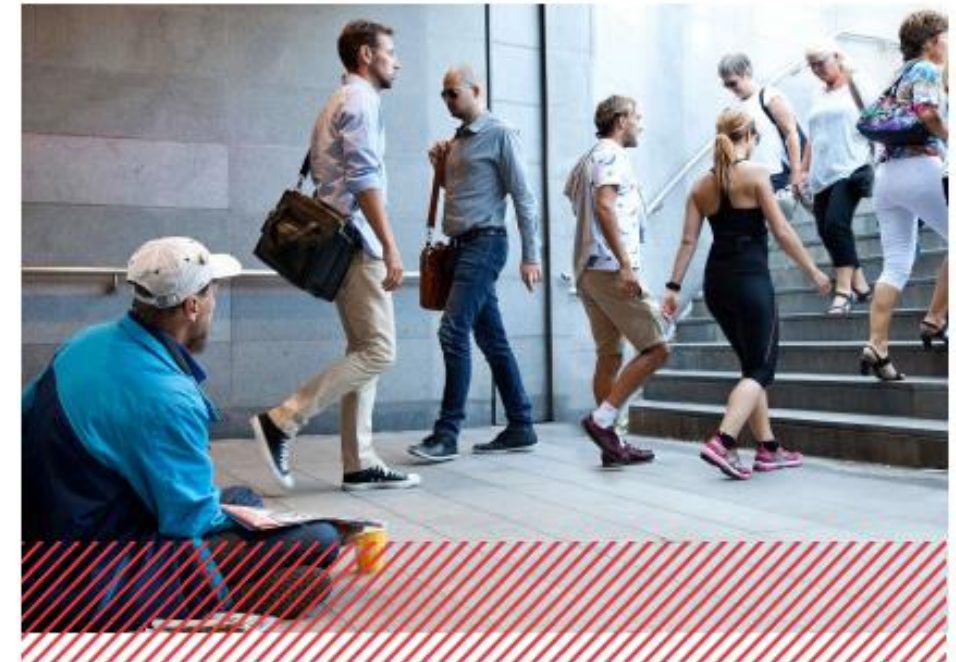
Evalueringen viser mere specifikt, at udsatte borgere har et behov for at indgå i nære tillidsfulde relationer og gerne planlagte aktiviteter. Samt at de organisatoriske rammer har betydning for deltagernes motivation og udbytte. Det kan derfor fremme sårbare målgruppers deltagelse, hvis der tages udgangspunkt i nære og tillidsfulde netværk og derfra facilitere brobygning til andre og nye netværk. På den måde kan de bevæge sig fra afgrænsede netværk, som er kendte og trygge, og videre i større netværk og nye relationer og roller.

Ud fra denne viden kan beboernes fritidsaktiviteter i det nye livsrum ses som et vigtigt greb og springbræt for, at beboerne bliver en del af det omkringliggende samfund.

Rapport

Inklusion og deltagelse af sårbare borgergrupper i samskabende arenaer

Evaluering af tre partnerskaber mellem civilsamfund og kommuner

Helle Hygum Espersen, Linda Lundgaard Andersen, Anne Petersen og Leif Olsen

4. Lokal ressource

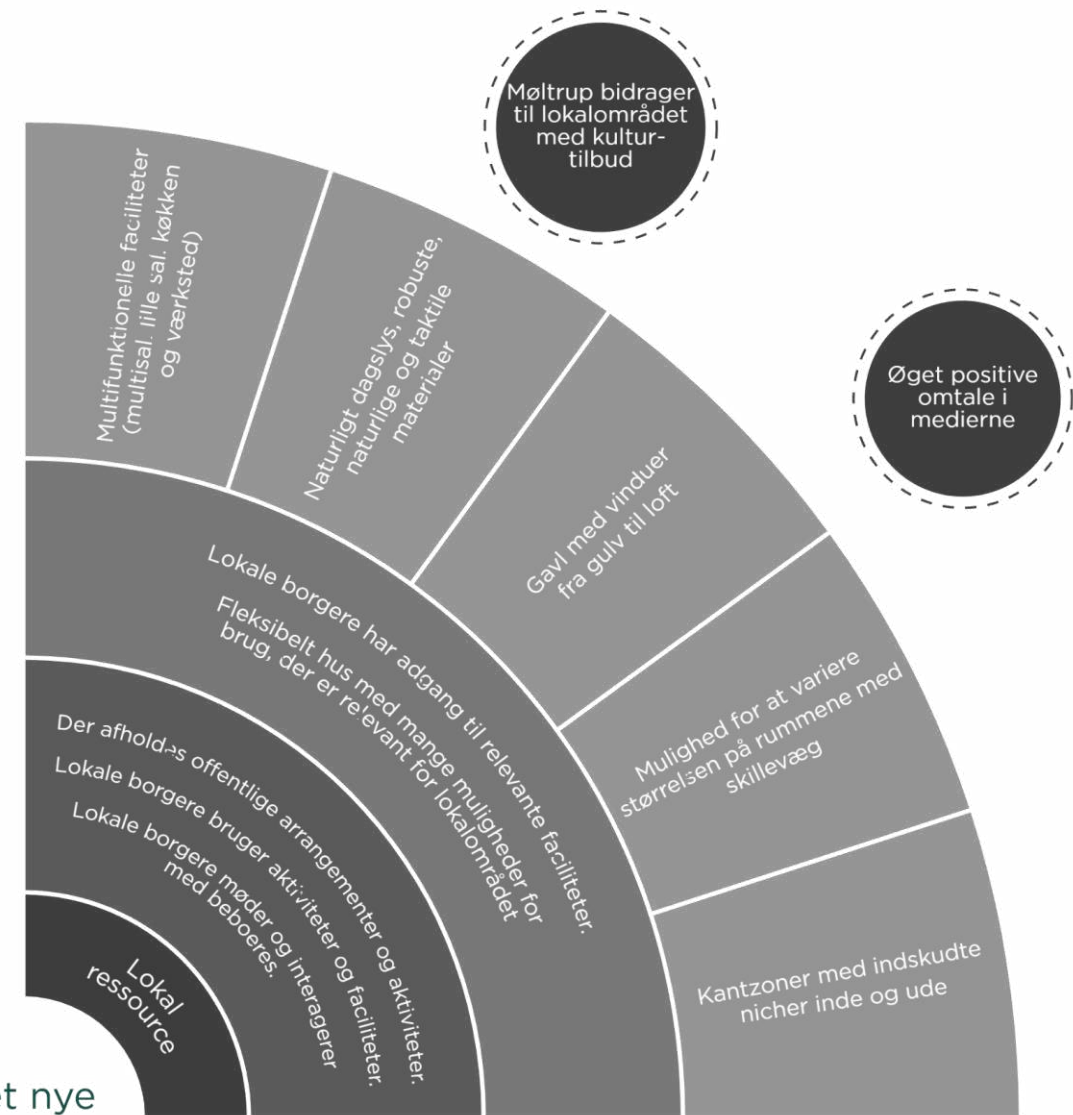
AART's evaluering viser, at det nye livsrum i endnu højere grad har bidraget med kulturtilbud til lokale borgere og gjort Møltrup Optagelseshjem til en lokal ressource for det omkringliggende samfund.

Det, at Møltrup Optagelseshjem er en lokal ressource er også med til at fastholde og udvikle det gode renommé i lokalmiljøet. En medieanalyse af de sidste to år viser, at det nye livsrum har givet en øget positiv omtale af stedet i pressen.

Denne udvikling skyldes bl.a.:

- A. At lokale borgere har adgang til nye faciliteter i det nye livsrum, hvor de kan deltage i offentlige arrangementer såsom foredrag og koncerter
- B. At lokale borgere møder og interagerer i højere grad med beboerne på Møltrup Optagelseshjem.

Det nye livsrum

A. Lokale borgeres anvendelse af det nye livsrum

Det nye livsrum har givet lokale borgere adgang til nye faciliteter og arrangementer. Som eksempel har borgerne nu mulighed for at deltage i foredrag, koncerter, større arrangementer på Møltrup Optagelseshjem. Ligesom der er et potentiale i, at lokale borgere kan anvende det nye livsrum til sportslige og kreative aktiviteter i dagtimerne samt at bygningen kan lejes ud til større lokale arrangementer.

Et centralt virkemiddel her er, at bygningen er multifunktionel og kan anvendes til mange forskellige formål og i forskellige skala – fx kan den store sal åbnes op til multiværkstedet og rumme et stort antal mennesker til koncerter og fester.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Det sidste foredrag, der har været, var med ham fra Rigtige Mænd fra TV. Det er 3 ugers tid siden. Der var rigtig mange hernede omkring 40-50 mennesker deltog - også nogen udefra deltog. Mange af de ting, der bliver lavet hernede er ikke kun for os, det er også for folk i Timring eller hvor folk ellers kommer fra. Til det foredrag var der nok omkring 15 stk. af beboerne.

Beboer

Der bliver måske kigget lidt mere positivt på det [fra omverdenen]. Vi har fået nogle helt andre muligheder som fx foredrag det ene og det andet. Nu kan vi holde nogle arrangementer nede i hallen.

Beboer

Jeg tror det her har potentiale for at tiltrække lokalmiljøet eks til koncerter eller foredrag. Det giver folk en god oplevelse af Møltrup. Jo mere positivt folk kan se på Møltrup, det kommer også beboerne til gavn.

Personale

Det giver også god mening, hvis man kan lave et samarbejde, fordi Møltrup er et sted, hvor der arbejdes, så det er først om eftermiddagen, at beboerne kan komme i gang med at bruge salen. Så det der med at der er et uudnyttet potentiale, når man har så store lokaler, der kan bruges til andre aktiviteter mellem kl. 8-16. Så man kan hive folk ind, så de kan se Møltrup, hvis de ikke kender det i forvejen uden at det nødvendigvis forstyrrer det daglige hos beboerne.

Personale

Det virker til vi har et godt omdømme. Og sådan en multisal som den her gør det ikke ringere, kan man sige ... jamen altså der kan arrangeres et eller andet ude fra byen uden det skal koste en formue. Hvis du har brug for at holde et sølvbryllup eller et eller andet i stedet for forsamlingshuse, der er optaget den weekend. For der er faciliteter som der er i forsamlingshuse. Så jeg kunne godt forestille mig, at det kunne blive sådan noget med tiden.

Beboer

B. Lokale borgeres møde med beboerne

Det nye livsrum giver mulighed for, at lokale borgere i endnu højere grad møder og interagerer med beboerne på Møltrup Optagelseshjem jf. s. 52-61. Denne interaktion er blandt andet med til at nedbryde fordomme om beboerne og Møltrup optagelseshjem generelt.

Et virkemiddel er her den fleksible deltagelsesmulighed for beboerne, at de kan trække sig ud i nicher eller udgange. På denne måde bliver mødet med lokale borgere trygt og efter beboernes behov.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Der kom nogle unge og spillede badminton inde fra byen af. Jeg var nede og kigge, det er fedt, når der kommer nogen udefra, og det bliver brugt. Når det er et sted som det her, det er jo folk, der har været ude i et misbrug eller andre problemer, og så at der kommer nogen andre ude fra, og at man ikke er bange for at komme her.

Beboer

Det betyder da noget, for så ved folk også et eller andet sted, hvor man er fra. Man er jo ikke nogle farlige mennesker på den måde, man er på vej videre.

Beboer

Det er altid fedt at der kommer nogen udefra, at de ikke tænker at det er et farligt sted.

Beboer

Det der med, at man får afmystificeret, fordi folk kan have nogle forestillinger om mænd, der bor på Møltrup, hvad er det for et sted. Så det der med at få dem inviteret ind og møde nogen, og ja så kan det godt være, nogen af dem ikke har så mange tænder i munden eller hvad det nu er, men i bund og grund er de bare mennesker, som dig og mig. Det, at omverdenen møder dem, og at beboerne bliver mødt på den måde med at de faktisk ikke er farlige, vi er bare mennesker, der ofte har været udsat for al verdens grimme ting, som gør, at deres liv er væltet og så er de havnet her. Så jeg tror, at det gør en kæmpe forskel både for det omkringliggende samfund, men også for vores mænd, at de bliver mødt og set på en anden måde. De er ikke bare en eller anden, der bor på Møltrup, de er bare mennesker ligesom dig og mig. Fordomme er i bund og grund bare uvidenhed, hvor man ikke helt ved, hvad det handler om, og man ikke har turde sætte sig ind i det, og ikke har opsøgt det. Så det, at vi rent faktisk har muligheden for at invitere folk ind og møde vores beboere, det tænker jeg, at det gør meget.

Personale

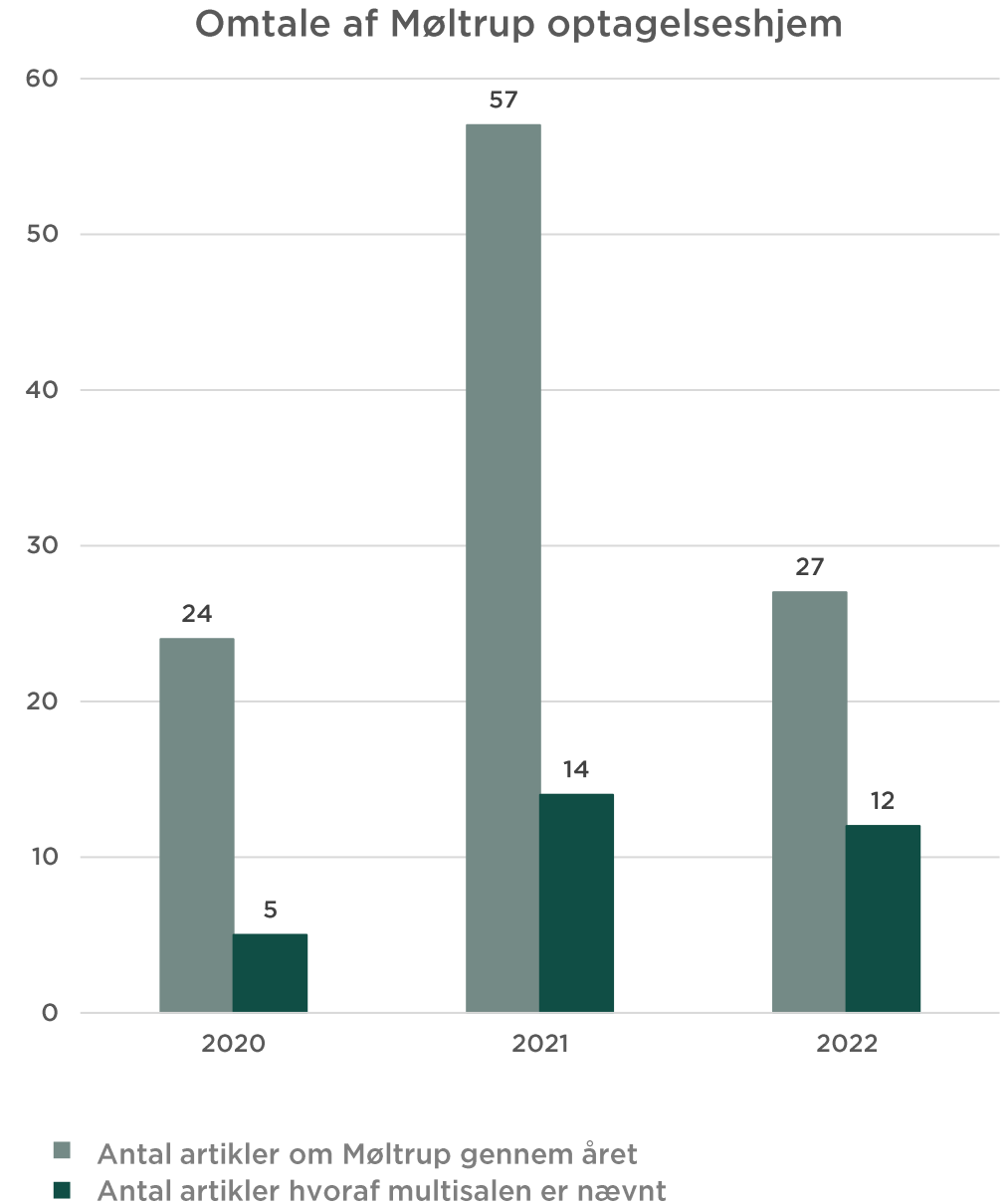
EFFEKT

Øget omtale

AART har gennemført en medieanalyse af, hvor meget og hvordan Møltrup Optagelseshjem omtales i nationale, regionale og lokale medier de sidste to år. Generelt bringes mange artikler om aktiviteter på Møltrup Optagelseshjem, fortællinger om optagelseshjemmet som sted og dets beboere samt om den tidligere forstander og forstanderskiftet.

Det nye livsrum eller i daglig tale "Multisalen" nævnes i 29 % af artiklerne de sidste to år (31 ud af 108 artikler).

Bygningen af det nye livsrum har således været med til at **øge omtalen af Møltrup Optagelseshjem**.

EFFEKT

Øget positive omtale

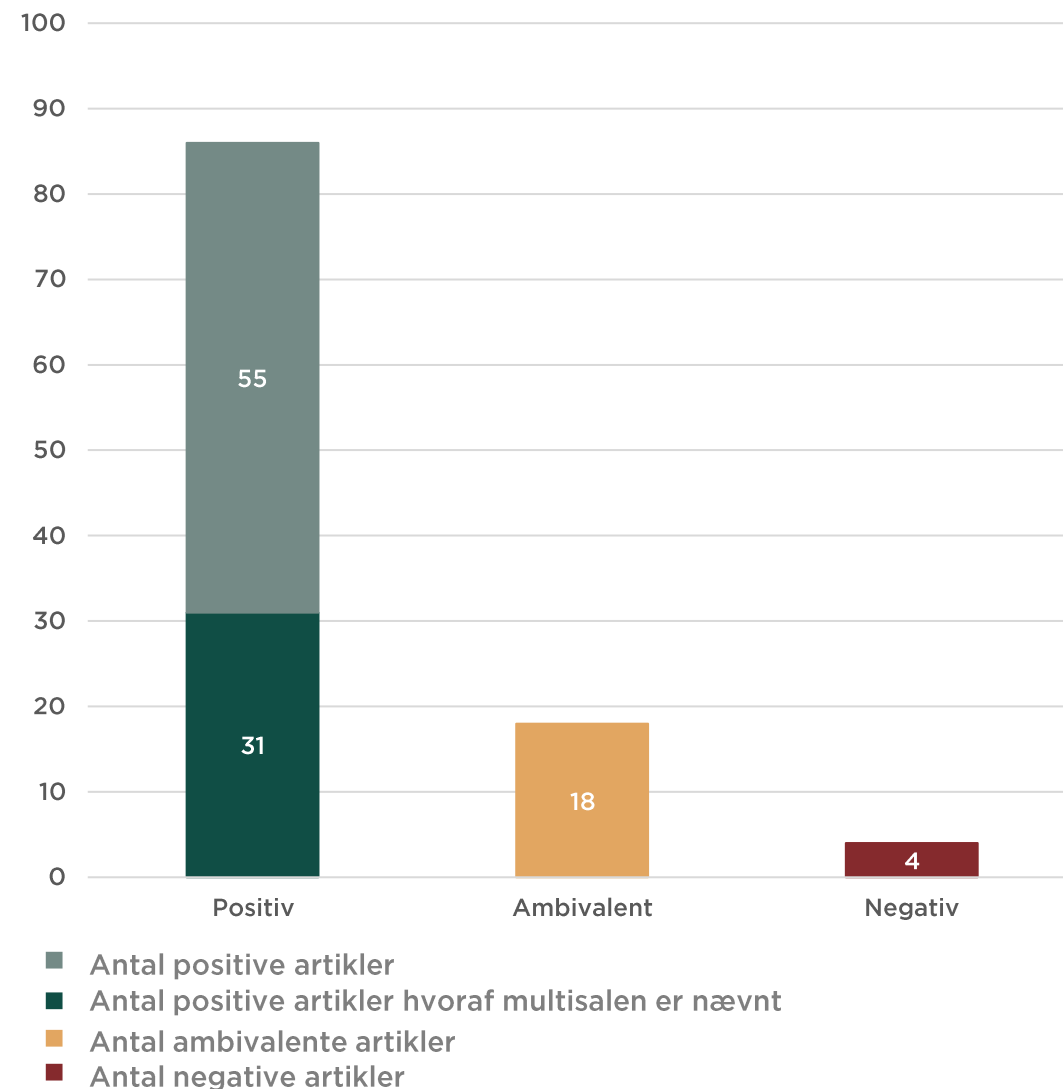
I AART's medieanalyse er der derudover blevet gennemført en vurdering af, om artiklerne der omhandler Møltrup Optagelseshjem, har en positiv, negativ eller ambivalent vinkel. Ambivalent omtale kan bl.a. ses i brugen af tillægsord i beskrivelsen af beboerne som "misbrugere", "alkoholikere" i artiklerne.

Medieanalysen viser her, at der generelt tegnes et positivt billede af Møltrup Optagelseshjem, hvor

- 86 ud af 108 artikler (79,6 %) omtaler Møltrup positivt
- 18 ud af 108 artikler (17 %) omtaler Møltrup ambivalent (tiltale af mændenes udfordringer, lukning af caféer, aflysning af julemarked)
- 4 ud af 108 artikler (3,7 %) omtaler Møltrup negativt (svindelsag)

Analysen viser derudover, at alle artikler, der omhandler det nye livsrum (multisalen) har en positiv vinkel. Det vil sige, at **bygningen af det nye livsrum har bidraget til en øget positiv omtale** af Møltrup Optagelseshjem.

Vurdering af omtale af Møltrup optagelseshjem

5. Betydningen for beskæftigelse

EFFEKT

Gode betingelser for beskæftigelse I

Evalueringen viser, hvordan resultaterne inden for de fire effektvisioner hver især er med til at skabe gunstige betingelser for, at beboerne starter eller fastholder beskæftigelse. Dette uddybes følgende:

Træning af sociale kompetencer

Beboernes øgede deltagelse i forskellige fritidsaktiviteter og fællesskaber er med til at træne deres sociale færdigheder og kompetencer. Samtidig med at deres deltagelse kan give dem en oplevelse af at mestre fritid og tro på egne kompetencer.

Eksterne undersøgelser viser, at idrætslige fællesskaber kan fungere som en øvebane i at begå sig i sociale sammenhænge og at næsten alle deltagere (93-99 %) oplever, at de har fået det bedre psykisk, socialt og fysisk af at deltage i det specifikke idrætstilbud (s. 75).

Dertil kommer **forskning**, der viser, at socialt udsatte borgers deltagelse i sociale, kreative eller fysiske aktiviteter potentielt kan bringe borgeren i en position, hvor han/hun bliver parat til at gå videre i et uddannelses- eller beskæftigelsesforløb. Ligeså vel som udsattes borgers tro på egne kompetence er med til at fremme beskæftigelse (s.76).

Jo mere man bruger fitnessredskaber, jo mere man dyrker sport, jo bedre fysisk form får man, jo mere selvtillid til at turde at komme ud på arbejdsmarkedet. Et eller andet sted, tror jeg, at det har en indvirkning på en.

Personale

At man har noget at byde ind med [på en arbejdsplads], at man også kan komme og fortælle om nogle oplevelser man har haft, det tænker jeg også er en vigtig del af det. At man ikke bare sidder på værelserne, man kan også fortælle om noget, som de andre ikke har prøvet.

Personale

EFFEKT

Gode betingelser for beskæftigelse II

Lavere risiko for tilbagefald til misbrug

En øget fællesskabsfølelse og mindre ensomhed og kedsomhed blandt beboerne kan være med til at minimere risikoen for tilbagefald til misbrug, imens beboerne er op Møltrup Optagelseshjem – potentielt også efter beboerne forlader Møltrup Optagelseshjem, hvis de enten beholder kontakten til fritidslivet på Møltrup Optagelseshjem eller indgår i nye fritidsfællesskaber.

En **ekstern undersøgelse** fra Idrættens analyseinstitut viser, at socialt udsatte borgeres deltagelse i fritidstilbud for nogen kan føre til et ønske om at drikke mindre, så de kan deltage i træning eller turneringer (s. 75). **Forskning** viser i forlængelse heraf, at misbrugsproblematikker er en barriere for at udsatte borgere kommer i arbejde (s. 76). Derfor kan en lavere risiko for tilbagefald til misbrug være med til at forbedre betingelserne for beskæftigelse for beboerne på Møltrup Optagelseshjem.

Fritidsdelen er vigtig. Det handler mest om at man kan få en lejlighed i området, og så kan man komme tilbage til Møltrup i fritiden og stadig føle sig som en del af Møltrup i fritiden eks. i multisalen eller på caféen.

Beboer

Noget af tanken med fritid i projektet var det med at have et aktivt fritidsliv, som skulle skal understøtte at man fastholder et arbejde og at man kan komme videre ud i egen bolig og stadig beholde arbejdet og fritidsinteressen, for at der ikke skal være de her timer, hvor man ikke har noget at lave og man så går i misbrug igen.

Personale

EFFEKT

Gode betingelser for beskæftigelse III

Interaktionen med omverdenen kan skabe nye jobmuligheder for beboerne

Den øgede deltagelse i arrangementer i det nye livsrum af både beboere og lokale borgere er med til at få omverdenen til at se potentialet i beboerne som arbejdskraft. Dette sker bl.a. da mødet nedbryder fordomme om beboerne (se s. 67-68). **Forskning** viser, at arbejdsmarkedet kun i begrænset grad efterspørger denne gruppes arbejdskraft, hvilket den øget interaktion mellem lokale virksomheder og beboerne potentielt kan ændre (s. 76).

Nye jobfunktioner i det nye livsrum

Der kan også opstå nye jobmuligheder i det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem. Fx har aktivitetskøkkenet skabt en ny jobfunktion for beboere, der har særlig brug for skærmede forhold i deres beskæftigelse.

For det omkringliggende erhvervsliv og folk som er i lokalsamfundet, så det der med, at de bliver inviteret ind og se vores mænd, møde vores mænd. Jeg tænker, at hvis de har nogle fordomme, så får de vendt dem på hovedet, og tænker "okay, de har en del ressourcer mange af dem", og ser at de godt kan bruge dem i deres virksomhed til et eller andet. Det kan godt være, at de ikke kan arbejde fuld tid, men at man får skabt en større forståelse for, hvad det er de kommer med og har med sig i rygsækken, hvad er det deres udfordringer er, og kan vi som arbejdsplads rumme dem ... Det tænker jeg er positivt, at man forhåbentligt kan få ændret nogle fordomme hos folk, som kan gøre det nemmere for beboerne i lokalområdet. Der er masser af arbejdspladser fx i Vildbjerg i industrien. Så der er masser af muligheder.

Personale

To-tre dage om ugen bliver der lavet grønne tiltag [i aktivitetskøkkenet], som spises i spisesalen. De beboere, der arbejder i køkkenet, det er dem, der har brug for skærmede forhold – at være én til én med en kollega. Det er godt med den mulighed her.

Personale

EKSTERN VIDEN

Potentiale i idrætstilbud for udsatte

En undersøgelse af Idrættens Analyseinstitut af socialt udsatte i idrætten viser, at deltagere på særligt tilrettelagte tilbud bliver sendt på en personlig udviklingsrejse, som en mere eller mindre utilsigtet sideeffekt ved deltagelse i selve aktiviteten.

Deltagere oplever stor værdi i at deltage i aktiviteterne og oplever tilbuddene som et trygt rum. For nogen opstår et ønske om at drikke mindre, så de kan deltage i træning eller turneringer.

De idrætslige fællesskaber fungerer som en øvebane i at begå sig i sociale sammenhænge. Mellem 93 og 99 pct. er meget enige eller enige i, at de har fået det bedre psykisk, socialt og fysisk af at deltage i det specifikke tilbud.

IDRÆT FOR SOCIALT UDSATTE. ET BLIK PÅ UDØVERNE

Delrapport 3 i projektet 'Idræt for socialt udsatte' / Juni 2019

Maja Pilgaard &
Marianne Kjær

EKSTERN VIDEN

Fremmer og barrierer ift. beskæftigelse

Fremmer

- Selvvurderet helbred.
- Selvvurderet tro på at man kan klare et arbejde.
- Selvvurderet tro på at have kompetencer, der kan bruges på arbejdsmarkedet.
- Deltagelse i aktiviteter og fællesskaber med udgangspunkt i borgernes ressourcer og ønsker kan potentielt bringe borgeren i en position, hvor han/hun bliver parat til at gå videre i et uddannelses- eller beskæftigelsesforløb

Barrierer

- Psykiske lidelser.
- Fysiske helbredsproblematikker.
- Sociale problemer.
- Misbrugsproblematikker.
- Arbejdsmarkedet efterspørger kun i begrænset grad denne gruppes arbejdskraft.

FÆLLESSKABS- MÅLINGEN

EN UNDERSØGELSE AF LIVSVILKÅR OG SOCIAL EKSKLUSION I DANMARK

Sociale tilbuds arbejde med temaet uddannelse og beskæftigelse

VIVE

6. Potentiale i Det nye livsrum

Uudnyttet potentiale i det nye livsrum

I interviewene med personale og beboere er det en gennemgående pointe, at det tager tid at indfri alle visionerne for det nye livsrum. Det nævnes, at der fortsat er et stort uudnyttet potentiale i de nye faciliteter.

Dette potentiale indebærer bl.a.:

- Flere beboere bruger faciliteterne.
- Invitere lokale borgere ind til madklub og fritidsaktiviteter i det nye livsrum.
- Færdiggørelse af de udendørsarealer med beplantning og padeltennis.
- Flere foredrag og filmvisning kunne trække beboere til at bruge faciliteterne.
- Nye hobbies i de nye faciliteter fx fjernstyret biler.
- Nye jobfunktioner i faciliteterne vil kunne tiltrække flere beboere til at komme der.

Foto: Helene Høyer Mikkelsen

Det er også en kulturændring, det der med at det skal ind under huden på os alle sammen, man skal huske at tænke mulighederne med ind. Før har mændene siddet i cafeen, på værelserne, passet lidt sig selv, og nogen har været trætte efter arbejde. De synes måske, at det med at komme ud og være social om aftenen også kræver noget. Det er en tilvænning, at man skal gøre det til en god vane at bruge salen og være social om aftenen i stedet for at sidde og se TV – i stedet kigge forbi multisalen og se om der sker noget, om der er nogen og er der noget liv.

Personale

Jeg tror, at det tager tid før beboerne lærer at gå herved. Det tager bare tid at lære at gå nye veje og blive tryk ved at gå ind og stå og kigge. Jo flere aktiviteter, der får forskellige herved, jo bedre. Når først man har været inde, er det ikke så farligt mere, og man ved, hvor man kan gå hen. Fælles formiddagskaffe findes her i lille sal, så er der flere der har en legitim grund til at komme, uden at de skal lave noget. Beboerne deltager i aktiviteter alt efter, hvad det er.

Personale

Det skal vokse stille og roligt, og efterhånden som der kommer mere og mere, så tror jeg også det kommer til at fungere. Vi er nogle stykker herude, der er rigtig glade for. Der er mange bolde i luften, om hvad man også kan bruge det til.

Beboer

Det er fantastisk. Det er godt at have muligheden, det er ærgerligt det ikke bliver brugt mere. Dem, der bruger det til sport er glade, de kommer her 3-4 gange om ugen. Alle der bruger det, er glade for det. Godt at have et sted, hvor der er mulighed for at gøre det.

Beboer

Jeg tror det bliver rigtig godt, når det hele kommer til at se anderledes ud udenfor med græsplæne og ny beplantning, padeltennis ved drivhuset og petanquebane.

Beboer

Flere forelæsninger eller (film)fremvisninger kunne få mig til at bruge stedet mere. Det andet er ikke lige mig.

Beboer

Det er stadig så nyt, så der er ikke mange, der har multisalen som en del af deres arbejdsplads, derfor er der ikke så mange der kigger ned. F.eks. er der mange, der kigger forbi vaskeriet og lige siger hej til dem, der arbejder der. Der er det stadig i sin spæde begyndelse her – hvilke dage er det, der går nogen og laver salater i køkkenet, fordi så er det jo der, man lige skal kigge ned. Jeg synes, der er nogen, der begyndt på det nu, men køkkenet er også først rigtig kommet i gang fra 1/4.

Personale

Konkrete ideer til justeringer

Multisal

- Udfordringer med at få klimaanlægget til at fungere.
- Banderne larmer.
- Udfordring med lamper og højtalere i loftet ved fodbold.
- Potential udfordring med glasdør og vinduer ved fodbold.
- Udsugningen i de skrå lofter påvirker badminton spillet.
- Mangler plads mellem banderne og kanterne i rummet ved fx sportsturneringer er der ikke meget plads til tilskuere

Multiværksted

- Betongulvet støver – særlig udfordring ift. træningsmaskinerne

Lille sal

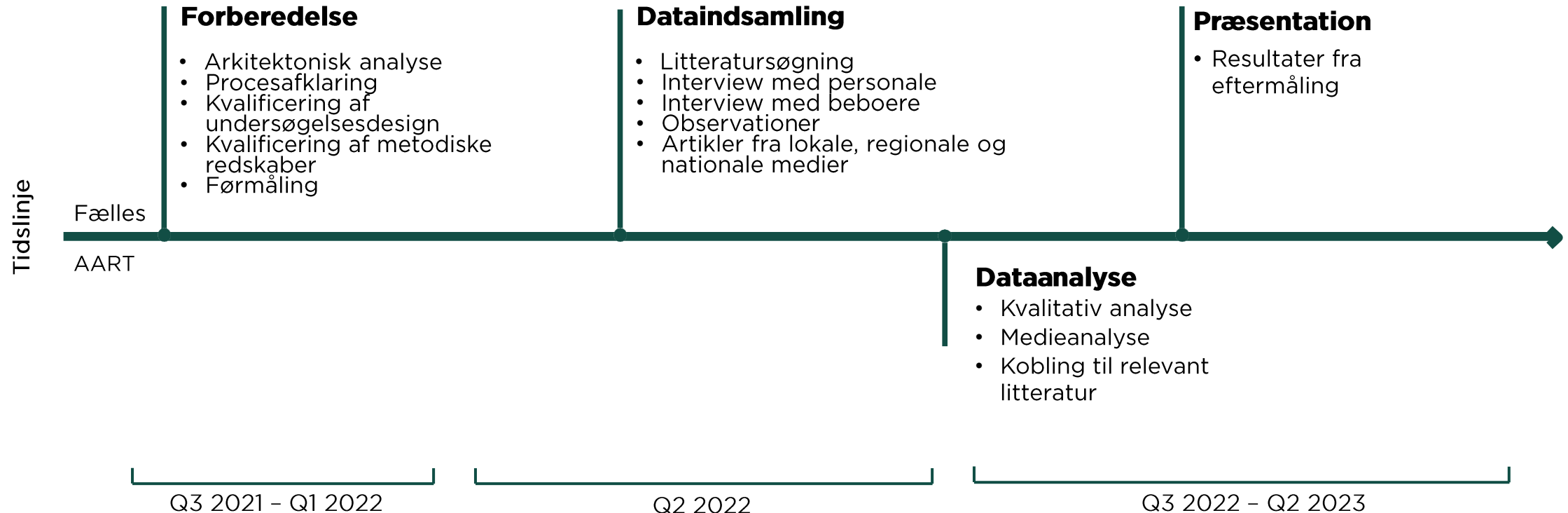
- Lyden bliver kastet mellem de to store indervægge

Foto: AART

Metode

Proces og metode

Metodiske redskaber

Arkitektonisk analyse

- Arkitektonisk analyse af visionerne for det nye livsrum på Møltrup Optagelseshjem. Analysen er baseret på skitseprojektet og danner ramme for evalueringen, herunder temaer i interviewguide.

Litteratursøgning

- Afdækning af relevant forskning og undersøgelser om fritid og beskæftigelse blandt udsatte borgere.

Kvalitative og kvantitative metoder

- Gruppeinterview med seks personer fra personalet.
- Seks individuelle interview og rundvisninger med beboere.
- Observationer af beboere i deres fritid i det nye livsrum.
- Medieanalyse for perioden 1/7-2020 til 1/7-2022.

